

POHJANMAAN MAANPUOLUSTAJA

N:o 1
Maaliskuu
2021

RAUHA-harjoitus, kuva: Jouko Liikanen

Naisia runsaasti uusissa jäsenissä ja yhdistyksiä kannustetaan tapahtumien raportointiin

Reserviläisliittoon liittyi viime vuonna poikkeuksellisen paljon nuoria sekä naisia. Naisia viime vuonna liittyneistä jäsenistä oli peräti 10 %. Maailman erilaiset kriisit, on ne sitten sotilaallista liikehdintää tai koronapandemiaa, näkyy aina meillä Reserviläisliitossa erityisesti niin, että uusien jäsenien liittymisessä on piikki. Näin on käynyt muun muassa Georgian sodan, Krimin levottomuuksien ja nyt koronapandemian aikaan. Ihmisiä kiinnostaa saada lisää tietoa maanpuolustuksesta ja varautumisesta. Naisten kasvavaa kiinnostusta maanpuolustusta kohtaan puoltaa myös se, että naisten vapaaehtoiseen asepalvelukseen oli jälleen ennätysmäärä hakijoita. Puolustusvoimilla onkin tavoitteena saada jatkossa vuosittain palvelukseen 2000 naista. Tällä hetkellä Puolustusvoimat ovat

kouluttaneet yhteensä noin 10 000 naista reserviin. Naisten korkeaan motivaatioon suorittaa vapaaehtoinen asepalvelus on kiinnitetty huomiota jo alusta alkaen. Naisten hakeutumiseen inttiin on synynä tietysti vahva maanpuolustustahto sekä tahto kantaa kortensa kekoon maanpuolustuksen saralla isänmaamme hyväksi. Myös itsensä haastaminen ja johtajakoulutus on kovaa motivoineet naisia armeijan harmaisiin. Meillä on nyt Reserviläisliitossa paljon myös matalan kynnyksen koulutuksia naisille. Teimme vuonna 2019 yhteistyössä MPK:n kanssa koulutusohjelman, joka valmistaa naisia vapaaehtoiseen asepalvelukseen sekä kursseille voi tuki osallistua myös yleisestä kiinnostuksesta. Koulutusohjelma sisältää kursseja muun muassa kuntoon, käytäntöön ja henkiseen vahvuuteen liittyen inttiin

mentäessä. Iso kokonaisuus on ohjelmassa myös nousujohteinen ammunta- ja koulutuspolku, jossa sekä armeijan käynyt että käymätön nainen voi suorittaa jopa MPK:n ammunnanjohtajapätevyyden. Reserviläisliitto liittyi myös Naisten Valmiusliiton jäsenjärjestöksi kolmisen vuotta sitten, ja sitä kautta jäsenistömme onkin aktivoitunut sekä kurssilaisina, kouluttajina että harjoitusten johtajina muun muassa Nasta-harjoituksissa. Odotan mielenkiinnolla mitä asioita eduskunnan asevelvollisuuden kehittämiseen viime vuonna perustettu parlamentaarinen komitea tuo esille. Komitean tehtävänä on laatia kuvaus maanpuolustusvelvollisuudesta sekä asevelvollisuuden (mukaan lukien siviilipalvelus) ja naisten vapaaehtoisesta asepalveluksesta nykytilasta. Esitetäänkö naisille myös

kutsuntoja tai sen tapaista tilaisuutta, jossa koko ikäluokka myös kartoitetaan? Mikä on siviilipalveluksen rooli tulevaisuudessa? Onko niin sanottu kansalaispalvelus vaihtoehto, kuka sen järjestää ja mitä se maksaa? Saadaanko Suomeen vihdoinkin sa- nottu varautumisrekisteri? Näihin ja muihin kysymyksiin saamme vastauksia lokakuun jälkeen. Toivon, että Reserviläisliitto on järjestönä kuultavana myös tämän komitean työskentelyn aikana. Reserviläisliitolla on uusi toimintakalenteri, johon yhdistykset merkitsevät itse tapahtumat, joita heillä on. On erittäin tärkeää laittaa tapahtumat sinne koska niistä poimimme laukauksien, tapahtumien ja osallistujien määrät. Nämä määrät taas vaikuttavat muun muassa edunvalvontaan liittyviin asioihin ja siihen, miten uskottava järjestö olemme

ulkopuolisen silmin. Joten kannustan kaikkia raporttoimaan tapahtumat. Meiltä voi liitosta pyytää piirille oman noin tunnin mittaisen webinaarin, jossa tiedottajamme Antti Pynttari opastaa miten tapahtuma sinne syötetään.

Toivotan kaikille lukijoille oikein hyvää kevään jatkoa ja napakymppisiä ampumaradoille!

Terhi Hakola
varapuheenjohtaja
Reserviläisliitto ry

Talvisodan päättymisen 81. vuosipäivän seppeleenlasku Kalajoella

Kalajoen Reserviupseerit kokoontuivat lauantaina 13. maaliskuuta, muistamaan 81 vuotta sitten päättyntä itsenäisen Suomen siihen saakka raskainta kamppailua, talvisotaa.

Elokuussa 1939 Suomen poliittisella eristämislä alkanee tapahtumat vyöryivät syksyn aikana, alkaen neuvotteluista, johtuen ylimääräisiin kertausharjoituksiin ja kulmineituen Neuvostoliiton järjestämään Mainilan laukausten provokaatioon sekä 30. marraskuuta ilman sodanjulistusta alkaneeeseen hyökkäykseen.

Alkoi sota, jossa mitattaisiin nuoren kansakunnan kyky ja tahto tehdä, mitä siltä vaaditaan, kun se pannaan kovan paikan eteen ja jossa vaihtoehtoina on joko taistella tai menettää kaikki.

Raateen tie, Kiviniemi Vuoksen rannalla Karjalan kannaksella sekä Pitkäranta Laatokan Karjalassa olivat paikkoja, joissa Kalajoen miehet muiden rinnalla ryhtyivät taisteluun ja hyökkäjä pysähtyi. Näillä paikoilla moni antoi myös suurimman uhrin isänmaan puolesta: oman henkensä. Pitkärannassa kolmetoista kaikkiaan 33:sta talvisodan kalajokisesta kaatuneesta.

Sataviisi päivää kestäneen sodan lopputuloksena

Kunniavartio saapuu sankaripatsaalle kapteeni (evp.) Jari Vähäkainun johtamana. Lipunkantajana on luutnantti. (res.) Timo Taari ja toisena vartiomiehenä vänrikki. (res.) Tuomas Laakko, taustalla yliluutnantit (res.) Sami Salmu ja Eero Lehto. Kuva: Riitta Lehto

oli viimein viime hetkilä solmittu rauha raskaine alueluovutuksineen ja aineellisine korvauksineen. Neuvostoliitolle oli lisäksi vuokrattava Hangon alue tukikohdaksi.

Talvisodan tappiot olivat alle neljämiljoonaiselle kansalle suuret: 26 662 sotatoinnissa kuollutta sekä noin tuhat siviiliä. Haavoit-

tuneita oli yli 43 tuhatta.

Nykyisen Kalajoen kaupungin alueelta talvisodassa kaatui Kalajoelta 33, Himangalta 23 ja Rautiosta 10 miestä.

Seppelä laskettiin talvisodan sankarivainajien muistolle. Ilman heidän sekä heidän taistelutoveriensa uhrauksia, emme seisaisi tänään vapaina ihmisinä

maailman parhaassa maassa.

Älkööt muistonne sammuko koskaan.

Kalajoen Reserviupseerien puolesta,

Sami Salmu
puheenjohtaja

Seppeleenlaskijoina Sami Salmu ja Eero Lehto. Sankaripatsaalla vartiossa Jari Vähäkainu ja Tuomas Laakko. Kuva: Riitta Lehto

OPI - OSAA - ONNISTU

KESÄN KURSSIT

**POHJANMAAN
KESÄN KURSSIEN
ILMOITTAUTUMINEN
ON AVATTU.**

MPK Pohjanmaan maanpuolustuspiiri tarjoaa monipuolista sotilaallisista valmiutta palvelevaa koulutusta reserviläisille, sekä varautumisen ja turvallisuuden koulutusta kansalaisille ja viranomaisille.

**ILMOITTAUDU VERKOSSA:
WWW.MPK.FI/POHJANMAA**

Kohti kesää toimintakyky edellä

Puolustusvoimien suorituskyvyn perustan muodostavat hyvin koulutetut ja toimintakykyiset reserviläiset. Siksi on tärkeää, että reserviläiset ylläpitävät fyysistä kuntoaan, liikunta-aktiivisuuttaan sekä terveyttään. Niin ikään MPK:n sotilaallista valmiutta palvelevan koulutuksen (SOTVA) keskeisenä tavoitteena on ylläpitää ja parantaa yksilön kokonaisvaltaista toimintakykyä ja sijoituskelpoisuutta.

Mitä toimintakyky on?

Toimintakykyinen sotilas pystyy toimimaan tehokkaasti ja harkitusti taistelukentän olosuhteissa niissä tehtävissä, jotka hänelle ja hänen joukollensa on määrätty. Sotilaan toimintakykyyn liittyy keskeisesti myös asenne ja motivaatio. Kyky ja valmius muuttuvat toiminnaksi ainoastaan silloin, kun yksilöllä ja ryhmällä on tahto toimia kykyjen mahdollistamalla tavalla.

Toimintakyky on sitä, että pystyy yksin ja yhdessä toisten kanssa toimimaan määrätietoisesti ja tilanteen mukaisesti sodan tai sitä alemman asteisten kriisien erilaisissa ympäristöissä.

Toimintakyvyn kokonaisuuden muodostavat fyysinen, psyykinen, eettinen ja sosiaalinen toimintakyky sekä turvallinen työ- ja palvelusympäristö. Nämä kaikki toimintakyvyn eri osa-alueet liittyvät vahvasti toisiinsa ja vaikuttavat kaikkeen sotilaan toimintaan.

Toimintakyky on hyvä silloin, kun sotilaan edellytykset riittävät vaatimusten täyttämiseen. Sen sijaan tilanteissa, joissa vaatimukset ylittävät edellytykset selviytyä niistä, on toimintakyky vaarassa.

Reservin toimintakyvyn nykytilanne

Reserviläisten henkinen jaksaminen, hyvinvointi, osaaminen ja sotilastaidot ovat hyvällä tasolla sekä maanpuolustustahto on korkea. Lihaskunto on pääosalla tyydyttävällä tasolla mutta liikunta-aktiivisuus on yleisesti ottaen alhainen ja kestävyyskunto on riittävä vain puolella nykyiseen sijoitukseen nähden. Lisäksi yli puolet ovat vähintään ylipainoisia.

Johtopäätöksenä reserviläisten toimintakyvyn kehittämisessä on ensiarvoisen tärkeää kiinnittää korostetusti huomiota reserviläisten fyysiseen toimintakykyyn ja erityisesti kestävyyskunnan kehittämiseen. Haaste on valtaisa, koska vastuu liikkumisesta

on jokaisella itsellään ja tarvittaviin suorituskertoihin päästään vain reserviläisten omaehtoisella liikunta-aktiivisuudella.

MPK Pohjanmaan maanpuolustuspiirin (POHMPP) kurseja kehitetään määrätietoisesti vastaamaan paremmin fyysisen toimintakyvyn haasteita

Olemme tunnistanee tarpeen arvioida ja kehittää tarjoamaamme liikunta-koulutusta. Tavoitteenamme on tarjota tulevaisuudessa koulutustapahtumia, joille mahdollisimman moni suomalainen haluaa ja voi osallistua sukupuolesta, iästä sekä lähtötasosta riippumatta.

Jokaisen marssitapahtuman ohessa tarjoamme osallistujille fyysisen toimintakyvyn opetuspaketin, jonka tavoitteena on perehdyttää osallistujat mm. #LISÄÄ-LIIKETTÄ hankkeeseen sekä fyysisen toimintakyvyn osatekijöihin. Lisäksi pyrimme tarjoamaan osallistujalle tietoa hänen fyysisen toimintakykynsä

nykytilasta, toimintakykyvaatimuksista sekä kannustamaan aktiivisempaan liikunnan harrastamiseen. POHMPP:n koulutustarjonnassa on mm. reserviläisille suunnattuja maksuttomia kuntotestejä (UKK / Cooper), kaikille avoimia marssseja, vaelluksia ja koronatilanteen jossain vaiheessa hellittäessä MilFight-harjoittelua. Kesän yhtenä kärkitapahtumana järjestetään Kesäyön marssi Vaasassa 14.8, joka järjestetään kuluvaan vuonna ensimmäistä kertaa Merenkurkun saaristossa.

Fyysinen toimintakyky

Fyysinen toimintakyky on kykyä tehdä kuntoa ja taitoa vaativaa lihastyötä. Fyysinen toimintakyky muodostuu fyysisestä kunosta ja motorisista taidoista. Se on kuitenkin yhteydessä myös psyykkiseen toimintakykyyn ja esimerkiksi motivaatioon. Fyysisen toimintakykyisyyden ansiosta sotilas pystyy suoriutumaan taistelutilanteen ja tehtävän asettamista fyysisistä vaatimuksista

uupumatta ja suorittamaan tehtävänsä menestyksekkäästi loppuun. Fyysiseen toimintakykyyn liittyy erityisesti fyysinen kunto. Fyysinen kunto muodostuu

kestävyydestä, voimasta ja nopeudesta. Sotilaan fyysiseen toimintakykyyn liittyy myös erilaisia maastossa liikkumisen taitoja. Sodan ajan toimintaympä-

ristö ja tehtävät asettavat sotilaille normaalioloista poikkeavia fyysisiä vaatimuksia. Taistelukentän olosuhteissa tyypillisiä fyysistä toimintakykyä haastavia tekijöitä ovat muun muassa pitkäaikainen fyysinen aktiivisuus, uni-, energia- ja nestevaje, vaihtelut ympäristön lämpötilassa sekä näiden tuottama henkinen kuormitus. Poikkeusoloissa sotilas myös tyypillisesti kantaa 20–60 kg:n lisäkuormaa, joka edelleen kuormittaa fyysistä toimintakykyä.

Kehotan pitämään huolta omasta toimintakyvystäsi esimerkiksi säännöllisillä kävelylenkeillä luonnossa. Mukaan voi haastaa myös muutaman kaverin, joiden kanssa voi nauttia liikunnan riemusta hyvässä hengessä. Kannustan olemaan aktiivinen, kokeilemaan ja ehkäpä sitä kautta onnistut löytämään sen oman juttusi, jonka mukana liikunta ja oman kunnon kohottaminen on mielekästä.

Kannattaa myös käydä tarkistamassa MPK:n koulutuskalenterissa osoitteessa www.mpk.fi/pohjanmaa löytyisikö juuri sinulle jokin fyysisen toimintakyvyn kehittämiseen soveltuva koulutustapahtuma.

Hyvää liikunnallista kohtaa alkavaa kevättä ja nähdään kurseilla!

Lähteet:
Sotilaan käsikirja 2020,
MPK:n Fyysisen toimintakyvyn koulutusohjelma

POHMPP valmiuspäällikkö Toni Puutio
Kuva: Pasi Lindroos

Haapajärven-Reisjärven Reserviläisten ammunnat 2021

Harjoitusammunnat ja kilpailut alkavat, suorituspäivät lauantaisin alkaen klo 10.00.

Harjoitukset seuraavina päivinä:

27.3.
10.4.
15.5.
5.6. (varapäivä 12.6.)
17.7.
28.8.
18.9.
13.11.
Lisäksi kilpailut:
24.4. Karin Panos
29.5. Jepen Pytty

31.7. Haastekisa Haapajärven ResUps kanssa

Harjoitusammunnat ovat johdettuja ja ammutaan pistoolilla 9 mm ja .22 kaliiperin aseillä. Kivääriradalla 150 m ja 300 m, reserviläiskivääri ja sotilaskivääri.

Noudatetaan kulloinkin voimassa olevia koronarajoituksia, ja ampujajoukot jaetaan radoille varomääräysten mukaan.

Seuratkaa Haapajärven-Reisjärven Reserviläisten Facebook-sivustoja, joihin päivitetään mahdolliset muutokset ammunnoissa.

Yhteystiedot: Markku Takala, puh: 0400 889 660

Ruudintuoksuisia ammuntoja ja kilpailumielitä!

Myös Merivoimissa johdetaan edestä

Upseerikokelas Minea Simi hakeutui naisten vapaaehtoiseen palvelukseen sekä johtajakoulutukseen Merivoimien rannikkojoukkoihin. Rannikko ja ulkosaaristo on upseerikokelaalle ennestään tuttu, mutta haastava toimintaympäristö. Simi valmistui Merivoimien reserviupseerikurssilta 178 linjansa priimuksena helmikuun 19. päivä 2021.

Helsingin edustalla, Suomenlinnassa sijaitsevalla Merivoimien puolustushaarakoululla Merisotakoululla asepalvelustaan suorittavalla alavieskalaislähtöisellä Minea Simillä oli jo naisten vapaaehtoiseen asepalvelukseen hakiessaan tähtäimessä johtajakoulutus. Johtajakoulutukseen hakeutumista tuki se tieto, että tarjolla olevan monipuolisemman koulutuksen lisäksi rinnalla olisi myös muita maanpuolustusta tärkeänä pitäviä ja motivoituneita varusmiehiä. Asepalveluksen ainutlaatuisuus kokemuksena ja sen antamat eväät myöhempään elämään painoivat myös vaakakupissa palvelukseen hakeutuessa.

Koulutushaaranä merivalvonta-tulenjohto
Simin palvelus alkoi uusimuotoisella alokasjaksolla Rannikkoprikaatin Upinniemen varuskunnassa Kirkkonummella. Alun perin laivapalvelusta suunnitellut alokas päätyi kuitenkin Meritiedustelukomppaniassa suoritettun palveluksen lomassa suuntautumaan rannikkojoukkojen merivalvonta-tulenjohtoon tehtäviin. “Merivalvojilla tehtäviin kuuluu mm. merivalvonta saaristossa sekä tulenjohto pääasiassa merimaaleihin,” Simi kertoo. “Erot maavoimien tulenjohtajiin ovat merkittävät niin kaluston, toimintatapojen kuin toimintaympäristönkin osalta. Koulutushaaran tehtävät ovat niin fyysisesti kuin henkisesti rankkoja, ja sopiva määrä kärsimystä on tehnyt itselle erittäin hyvää,” Simi jatkaa.

Johtaja on vastuussa

Merivalvonta-tulenjohtoon tehtävien luonteen vuoksi univajeestakin kärsivällä

Upseerikokelas Minea Simi.

Kuva: Varusmiesgraafikko, matruusi Eric Welin, Merisotakoulu

johtajalla täytyy säilyä toimintakyky vuorokausienkin mittaisen tehtävien aikana. “Stressinsietokykyä pitää olla ja ongelmat pitää kyetä ratkaisemaan. Alaisilta ja itseltään pitää vaatia,” luonnehtii upseerikokelas Simi hyvän poikkeusolojen johtajan ominaisuuksia. “Muita kohtaan on oltava kuitenkin reilu ja empaattinen,” Simi linjaa. “Eniten olen itse varusmiespalveluksen aikana arvostanut niitä johtajia, jotka johtavat edestä, myöntävät virheensä ja saavat muut ylittämään itsensä,” päättää Simi pohdintansa.

Koronapandemia ja palvelus

Upseerikokelas Simi on kokenut päässeensä melko vähällä koronan vaikutusten suhteen ja kesällä tilanne olikin Rannikkoprikaatissa hyvin hallinnassa. Lomasykli on ollut aikaisempien saapumiserien tilanteeseen verrattuna erilainen pitkien kiinniolojaksojen ja vastaavasti pitkien lomajaksojen vuoksi. Vasta reserviupseerikurssin aikana loppuvuodesta 2020 ja sen jälkeen pandemia on näkynyt palveluksessa pitkien kiinniolojen ja kohorttien lisäksi maskien käyttämisellä. “Välillä aamulenkillä Helsingin siluettia katsellessa kaivattiin iltavapaita, mutta muutoin ei ole juuri haitannut. Oli meidän onni, että merisotakoulussa on niin vähän varusmiehiä, koska saimme olla koko

kurssin ajan yhtä porukkaa, eikä erimerkiksi rannikkojoukkolinjaa ja laivastolinjaa eristetty toisistaan,” Simi kertoo.

Merivoimien reserviupseerikurssilta kouluttajakokelaaksi Merisotakouluun

Merivoimien reserviupseerikurssilta parhaaksi muistoksi jäi loistava kurssihenki sekä Merisotakoulu palveluspaikkana. Simin mukaan on hienoa päästä osaksi merisotilaiden jatkumoa ja saada kokea ne perinteet, joita Merisotakoulu vaalii. Reserviupseerikurssilla oli yhteensä vain 33 upseerioppilasta, verrattuna Maavoimien yli 600 oppilaan kurssiin, joten kurssin aikana upseerioppilaista kasvoi valtavan tiivis joukko. Simi toimi myös oppilaskunnan hallituksessa, jonka myötä hän koki saaneensa kurssista kaiken mahdollisen irti. “Kurssin rankin harjoitus oli kurssin päätteeksi järjestetty viikon mittainen johtamisharjoitus, jossa kurssilaiset rasitettiin äärimmilleen. JOHA:sta jäivät kuitenkin myös parhaat muistot, mistä kiitos kuuluu loistaville harjoitusryhmämme jäsenille,” Simi kiittelee.

Linjansa primuksena kurssilta valmistuneena upseerikokelas Minea Simi komennettiin kouluttajakokelaaksi Merisotakouluun, jossa hän siis viettää lop-

pupalveluksensa Upinniemen sijasta. Simi ja muut kouluttajakokelaat suorittavat ennen seuraavan reserviupseerikurssin alkamista täydentäviä opintoja sekä suunnittelevat tulevaa kurssia yhdessä henkilökunnan kanssa. Kouluttajakokelaiden tehtävänä on toimia apukouluttajina johtamisen, aselajiopin, taktiikan sekä liikunnan opinnoissa. “Siirrämme myös Merisotakoulun perinteitä eteenpäin vaalittaviksi sekä opetamme kurssin alkaessa Merisotakoulun toimintatavat uusille upseerioppilaille.”

Teksti: Sami Salmu

Merisotakoulu Suomenlinnassa.

Kuva: Merivoimat, Auli Aho

Nimi:
Minea Simi, 19

Palvelusarvo:
upseerikokelas

Koulutus ja valmistumisvuosi:
Ylioppilas, Kalajoen lukio 2020

Kotipaikkakunta:
Alavieska

Puolustushaara:
Merivoimat

Alokasajan joukko-osasto, paikkakunta ja saapumiserä:
Rannikkoprikaati, Kirkkonummen Upinniemi, 2/20

Palveluspaikka:
Merisotakoulu, Suomenlinna

Reserviupseerikurssi:
Merivoimien reserviupseerikurssi CLXXVIII

Koulutushaara:
Merivalvonta-tulenjohto

Motto:
“Mennään eteenpäin!”

Bask R. – XA-kuljettaja

Naisten vapaaehtoinen asepalvelus

Kun mietit lapsuuttasi ja nuoruuttasi, millainen mielikuva sinulla oli silloin Puolustusvoimista, armeijasta, maanpuolustuksesta tai asepalveluksesta?

-Jo nuoresta lähtien olen ollut isänmaallinen ja kokenut suomalaisuuteni ylpeydenaiheena. Ajatus oman maan puolustamisesta ja tärkeydestä on ollut niin kauan läsnä kuin vain muistan.

-Varsinainen kiinnostus Puolustusvoimiin lähti lukion ensimmäisellä luokalla, kun ryhmäytymispäivänä vierailimme yhden yön verran Lohtajan Vattajalla, Puolustusvoimien alueella. Siellä meille järjestettiin erilaisia ”koulutuksia” sekä opettelimme mm. teltan pystyttämistä.

Milloin päätökseksi hakea naisten vapaaehtoiseen asepalvelukseen tuli ajankohdaiseksi?

-Ensimmäinen vakava ajatus asepalveluksesta tuli juuri Vattajalla, yöllä tellassa makoillessa ja kattoa tuijotellessa. Ajatus ikään kuin asettui tulevaisuuteni suunnitelmiin ja aikajanaan. Tällöin olin kuitenkin vasta 16-vuotias, joten haku ei ollut ajankohtaista.

-Toisen kerran konkreettinen päätös siitä, että nyt haen, tapahtui aivan yhtäkkiä. Kyselin asepalveluksesta koulukuraattori Simo Säipältä, sillä tiesin hänen tietävän asiasta. Säipän kannustuksien kera iloisena sitten tulostin hakulomakkeet. Istuin junassa

Pasi 675-445 on jumissa penkassa. Se kaivoi hienosti kuopan uralle.

ja katselin papereita, jotka olin aikaisemmin tulostanut. Olin niin innoissani ja jännittynyt, että kädet tärisivät alkaessani täyttää papereita. Samaan aikaan etsiskelin tietoa Puolustusvoimista. Se oli aivan uskomaton fiilis! Olin nähnyt ilmoituksen hakuajasta noin viikko ennen sen päättymistä, ja jännitys oli kova, kerkeäisikö hakemukseni perille. Muutaman puhelun soitin ja muistan, kuinka minulle sanottiin, että pystyn hakemaan myös seuraavissa hauissa. Hain siis jo 2018 keväällä naisten vapaaehtoiseen asepalvelukseen, jonka sitten aloitin heinäkuussa 2019. En olisi millään malttanut odottaa seuraaviin hakuihin, vaan halusin heti saada tiedon siitä, että milloin palvelukseni alkaa ja voin alkaa laskea päiviä siihen.

Valmiusyksikön edessä otettua kuva on minusta ja Ville Niinisestä. Ville tuli sarjankin aikana tutuksi ja hän on siis ollut mun kanssa melkein intin alusta alkaen tekemisissä, ja meistä tuli ajan kuluessa kuin veli ja sisko. Monenlaiset hetket on koettu yhdessä, naurettu, itketty ja huudettu. Aina kuitenkin yhtä tärkeä ja edelleen ollaan yhteyksissä, kertoo Rosa.

Oliko muita vaihtoehtoja?

-Muita vaihtoehtoja ei ollut. Halu puolustaa omaa maata on tärkeä asia minulle. Asepalvelus on yksi tapa osoittaa kunnioitusta omaa maata kohtaan sekä tapa varmistaa se, että tarpeen tullen olen kykenevä puolustamaan sitä, ja minulla on paikkani siellä, missä tarvitaan.

Oliko päätös vaikea, haitko ja saikko tukea päätökseesi muilta tahoilta?

-Päätös ei ollut todellakaan vaikea. Varsinaisesti en edes koe, että olen ikinä joutunut päätöstä tekemään, vaan se on ollut ikään kuin itsestään selvyys. Ainut päätös, minkä olen asepalveluksen suhteen tehty, on sopiva ajankohta.

-Perheelleni ja tutuille ilmoitin asepalvelukseen hakemisesta vasta prosessin ollessa käynnissä.

Valmistauduitko ennakkoon tulevaan, esim. kuntoa kohottamalla, askarruttiko fyysinen ja psyykinen selviytyminen ennen asepalvelusta?

-Varsinaista valmistautumista ei ollut. Kuntosalilla käynnistä tuli ehkä säännöllisempää, mutta muuten en sen enempää valmistautunut.

-Tietysti fyysinen kunto askarrutti. Kuten sarjassa (Naissotilaat 3. tuotantokausi) käy ilmi, niin intin aikana lonkkani ottivat pienen kolausten. Ennen asepalvelusta tiedostin kyllä lonkissani olevan vaivan. Ilmoitin sen myös hakulomakkeessa, mutta en osannut odottaa, että se palautuisi entistä pahempaan, varsinkaan heti palveluksen alussa.

-Jännitin myös mahdol-

lista ikävää, mikä voisi palveluksen alussa tulla ja niinhän se tulikin. Isojen muutosten keskellä olen kova ikävöimään.

Millainen oli ensikoketus sotilaselämään, koitko kulttuurishokkia? Kuinka selvisit?

-Palvelukseen astuessa en kokenut varsinaista kulttuurishokkia. Olin katsonut ennen palveluksen alkamista Naissotilaiden ensimmäisen kauden sekä paljon muita videoita Puolustusvoimista, joten tietynlainen käsitys tulevasta jo oli.

-Alku aika palveluksesta meni puhtaasti opettellessa uuteen elämäntapaan, sääntöihin, aikatauluttamiseen, kaapin laittamiseen, asehuoltoon sekä ihan peruspäivän kulkuun. Kaikki oli niin uutta, mielenkiintoista ja mahtavaa. Päivät menivät uskomattoman nopeasti ja uusiin tapoihin oppi nopeasti.

-Kuten pelkäsin, niin palvelukseni alkuun mahtui myös se ikävä. Hyvin nopeasti kuitenkin koti-ikävä olemus muuttui niin, että jo ensimmäisillä lomilla ollessani sanoin ikävöiväni kotiin, eli takaisin kasarmille.

Mitä tavoitteita sinulla oli aloittaessasi asepalvelun?

-Palvelukseni alussa tavoitteenani oli johtajakoulutus, eli toisin sanoen nappuloilla eteneminen sekä tietysti palveluksen suorittaminen mahdollisimman hyvin.

Naiset voivat 45 päivän sisällä ilmoittaa, etteivät jatka palvelusta. Koitko mahdollisesti lopettamisajatuksia ja kuinka selvisit niistä?

-Kertaakaan en miettinyt palvelukseni keskeyttämistä. Niin kuin mottoni kuu-

lui: se joka leikkiin lähtee, se leikin kestäköön. Vaikka eihän siinä mitään kestämistä ollutkaan.

Intti-aikaisia kulminaatiokohtia, tärkeitä päätöksiä/muutoksia tavoitteissasi. Mitä hauskaa, mitä kurjaa? Joku mieliin painunut kokemus? Pasi-kokemus oli varmaan jotain erityistä?

-Suurin ja vaikuttavin päätös ja muutos tavoitteissa oli, kun päätin sulkea pois ajatuksen johtajakoulutuksesta. Halusin kovasti johtajakoulutukseen, mutta kiinnostus kuljetushommiin oli huomattavasti suurempi. Tietysti myös lonkkien tilanne vaikutti hieman päätöksentekoon. Ilman lonkkien vuoksi tuomioksi tullutta palveluksen kevennystä en olisi ikinä noussut Masin kyytiin. Siitä se kiinnostus sitten lähti. Se oli jotenkin niin mahtavaa, että sitä on edes hankala selittää.

-On niin paljon mieleen painuneita kokemuksia ja hauskoja tilanteita, että voisin monta tuntia höpötellä

ja melkein kirjan kirjoittaa kaikista tapahtumista. Paljon on varmasti juttuja, joita moni ei ymmärrä tai näe niissä mitään ihmeellistä. Itse innostuin jo suoralla tiellä ajamisesta sekä siitä, kun johtajan luukussa seisossa voi tuntea ilmapirran ja ihailla maisemia. Jopa tilanteet, jotka eivät ole olleet niin hauskoja, voi hyvällä muistella. Esimerkiksi kun kylmyyttä on kirottu, rengas on puhjennut tai kaikki ei ole mennyt ihan suunnitelman mukaisesti.

-Ensimmäisenä tulee mieleen, kun istuimme koko 2. Jääkärikomppania auditoriossa jännittämässä jatkokoulutuspaikkoja. Silloin oikeasti jännitti niin paljon, että kaikki alkoi jo tuntua epätodelliselta. Voin tuntea edelleen millainen tunne tuli, kun nimeni sanottiin Pasi-kuskiin kohdalla. Se oli jotain niin uskomatonta, etten tule unohtamaan sitä ikinä.

-Tietysti kuten arvata saattaa, eniten mieleen painuneita kokemuksia on Pasilla ajamisesta sekä metsäharjoituksista. Muistan, kuinka jo C-kurssin aikana ihailin hiekkakentällä olevia Paseja ja katsoin YouTubea niihin liittyviä videoita. Sitä odotti niin paljon, että kortti on taskussa ja lähdetään Säkylään opiskelemaan ja ajamaan itse Pasia. Ensimmäistä ajokertaa odotin todella paljon, ja kun se päivä sitten koitti, niin sitä hymyä ja iloa ei olisi kukaan voinut viedä. Sitä oli niin innoissaan! Jokainen harjoitus, päivä, tunti jopa muutama metri, missä on päästy ajamaan Paseilla, on ollut parasta. Ensinnäkin intissä yksi parhaimmista asioista oli metsäharjoitukset ja vielä kun Pasit lähtivät mukaan, niin voiko olla sen parempaa! Kaikki maastoajot, kuoppaiset tiet, ylä- ja alamäet sekä ihan suora tie ja kaupunkiajo ovat jääneet mieleen. Olisin voinut ajaa koko ajan.

-Tietysti on myös paljon

Rosa Bask – XA-kuljettaja

muitakin muistoja ja uskomattomia kokemuksia kuin vain Pasilla ajaminen. Esimerkiksi hekon kyydissä oleminen Ryske-harjoituksessa, ensimmäinen ampu-maratapäivä, ensimmäinen metsäharjoitus ja siirtyminen 2.JK:sta Valmiusyksikköön.

-Muuttaminen toiseen yksikköön jännitti todella paljon, varsinkin kun tiesi Valmiusyksikössä olevan pääasiallisesti vain vanhempaa saapumiserää. Yllätyin siitä, kuinka hyvin meidät, niin sanotut monit, eli uudempaan saapumiserään kuuluvat otettiin vastaan. Alkujännityksestä selvittyä ei tarvinnut toistamiseen jännittää. Siellä kaikki vetivät yhtä köyttä nappuloista huolimatta. Totta kai arvojärjestyksestä kunnioitettiin, mutta Valmiusyksikössä yhteen hiiheen puhaltaminen oli tärkeintä sekä se, että kaveria ei jätetä.

Kokemuksia koulutajista, esimiehistä, palvelustovereista? Kasarmielämästä, metsäkeikoista?

-Olen todella kiittollinen siitä, kuinka hyvät kouluttajat ja esimiehet minulla on ollut, palvelustoveriden merkitystä unohtamatta. He ovat kaikki korvaamattomia. Armeijassa kaikki asiat tehdään ja koetaan yhdessä. Palvelustoveriden merkitys on todella suuri! Jaetut kokemukset aina ilosta epämiellyttäviin tilanteisiin, totta kai ne lähentävät ja yhdistävät porukkaa. Armeijan aikana sain muutaman todellisen ystävän, joiden kanssa ollaan edelleen paljon yhteydessä.

-Kuten aiemmin jo mainitsin, nautin suuresti metsässä olosta, teltassa nukkumisesta ja erilaisissa olosuhteissa harjoittelemisesta. Monesti mitä "epämukavammat" olosuhteet olivat, sen hauskeempaa ja ikimuistoisempaa oli!

Muuttiko asepalvelus, ns. armeijakokemus sinua – asenteitasi tai käytöstäsi? Löysitkö jotain uutta itsestäsi?

-Niin kuin kaikki varmasti sanovat, niin minä myös voin todeta kasvaneeni ihmisenä armeijan aikana. Sen lisäksi armeija muutti tulevaisuuden suunnitelmia paljon. Kiitos armeijan ja kuljetuspuolen, olen löytänyt itselleni oikean alan. Tällä hetkellä olen harjoittelussa ja opiskelen logistiikan perustutkintoa Tampereella. Taskustani löytyy nykyään BECE-kortti, ja rekat ovat uusi rakkauden kohde, jos näin voi sanoa. Ilman armeijaa en varmaan ikinä olisi edes miettinyt kuljetusalaa.

-Tulevaisuuden avaamisen lisäksi armeija opetti kuuntelemaan oikeasti

Vappuaatto siellä jossakin.

omia fiiliksiä. Opin kuuntelemaan omia mielipiteitäni ja tekemään valintoja niiden pohjalla, kuten juuri kuljetuspuoli. Lisäksi opin menemään avoimemmin mielin mukavuusalueen ulkopuolelle. Monesti jännittäminen on saanut minut välttelemään uusia tilanteita. Armeijassa tilanteiden välttäminen ei ollut mahdollista, mutta suhtautumista tilanteisiin pystyi muuttamaan. Minulla se muuttui täysin, ja nykyään en pelkää ja jännitä uusia tilanteita läheskään yhtä paljon kuin ennen armeijaa.

Tunteet kotiutuessa?

-Tajuaminen siitä, että olen oikeasti kotiutunut, tapahtui vasta kun näin sen sarjasta. Se oli aivan kamalaa! Joka kerta kun näen viimeisen jakson, ja sen kun ajan kasarmilta pois, alkaa kyynel valua. Armeija on ollut elämäni paras kokemus! Sen aikana on koettu niin paljon erilaisia asioita, tunteita ja tutustuttu uusiin ihmisiin, saatu niitä todellisia pysyviä ystäviä. Välillä tulee niitä tilanteita, kun ikävöi ihan älyttömästi armeijan aikoja. Kertausharjoituksia odotellessa ikävöin metsäharjoituksia, Pasilla ajamista sekä kaveriteita. Siellä ei ikinä ollut yksin. Nyt kun armeijassa saadut ystävät ja kaverit ovat ympäri Suomea, tulee nähtyä harvemmin – ja tietysti maailmalla vallitseva tilanne rajoittaa kulkemista ja näkemistä. Onneksi voi soitella ja viestitellä.

Jääkäri Häkkinen maalaa parhaillaan mun kasvoja Naissotilaat-sarjan kuvauksissa.

Terveiset naisten vapaaehtoista asepalvelusta suunnittelevalle, terveiset Pohjanmaan Maanpuolustajan lukijoille:

-Lähtekää rohkeasti ja avoimin mielin palvelukseen. Jos mielessä käy asepalvelus, niin lähtekää rohkeasti kokeilemaan, onko asepalvelus oma juttu. Maanpuolustus on tärkeää ja siihen tarvitaan jokaista. Kantakaa ylpeydellä suomalaisuuttanne!

Sanastoa:

Pasi = Panssari-Sisu, suomalaisvalmisteinen kuusipyörävetoinen kuljetuspanssariajoneuvo.

Masi = Sisu SA-150, Sisu-Auton valmistama kaksiakselinen, nelivetoinen maastokuorma-auto

Heko = helikopteri, tässä NH90, ensisijaisesti sotilaskäyttöön suunniteltu Maavoimien joka sään kuljetushelikopteri

XA-kuljettaja = Panssari-Sisun XA-tyyppien kuljettaja

Naissotilaat 3. tuotantokausi

Kokkolalainen Rosa Bask osallistui YLE TV:n suosittuun Naissotilaat-sarjan kolmannen tuotantokauden kuvauksiin. Rosa astui palvelukseen Kajaanissa heinäkuussa 2019 ja kotiutui pätevänä XA-kuskina kesäkuussa 2020, kokien mm. koronapandemian aiheuttamat muutokset koulutuksessa ja kasarmielämässä.

Mistä sait tietää tästä ohjelmasarjasta? Otettiinko sinuun yhteyttä vai haitko itse tähän ohjelmaan? Kuinka tulit valituksi?

-Kotiini tuli postia, jossa ilmoitettiin, että Kainuun prikaatissa kuvataan Naissotilaat 3:tta tuotantokautta. Itse hetken siinä nauraskelin, että pitäisikö ihan vain huvikseen hakeutua mukaan, mutta päädyinkin sitten oman mummoni yllyttämänä hakemaan. Laitoin videohakemuksen eteenpäin ja pian sitä oli tiinkin jo koekuvauksissa. Olin vähällä seota, kun sain puhelun siitä, että olen mukana sarjassa. Tuntui ihan hullulta, sillä missään vaiheessa en olisi uskonut, että tulisin valituksi!

Kerro, miten kuvaukset toteutettiin, oliko ongelmia, pitikö ottaa "uusiksi"? Miten kuvaukset vaikuttivat suorituksiin?

-Kuvaukset alkoivat heti P-kaudella ensimmäisenä aamuna. Kuvauksia järjestettiin tietyn verran koko palveluksen aikana aina mielenkiintoisimpina ja tapahtumarikkaimpina päivinä. Kuvaukset vaikuttivat pääasiallisesti vain aikataulullisiin muutoksiin, kameroiden asennuksiin ja aseteluihin. Suorituksiin kuvaukset eivät vaikuttaneet, mutta välillä tieto kameroiden olemassaolosta loi kieltämättä suorituspainetta. Kameroihin ja niiden olemassaoloon totuin itse todella äkkiä. Tiesin,

-Sarjasta minulle jäi käteen mahtava muisto! Onhan se taas erilainen kokemus. Sen lisäksi voin halutessani katsoa videolta palvelustani ja muistella menneitä. Se on ehdottomasti sarjan parhain asia. Voin myös ihailla Paseja ja muistella ajamista.

-Toivon myös, että sarjan kautta rohkaistaan muita naisia hakeumaan asepalvelukseen. Myös se, että saatoinkin kertoa yhdestä mahdollisesta linjavaihtoehdosta. Itse minulla ei ollut mitään käsitystä XA-kuljettajan hommista, ennen kuin siitä minulle kerrottiin juuri ennen valintoja. Kainuun prikaatissa Pasi-kuskeja on kuitenkin vain neljä, joten linjasta ei voi oikein puhua.

Naissotilaat-sarjan kaikki kolme tuotantokautta ovat nähtävissä YLE TV Areenassa.

Haastattelu:
Jouko Liikanen

Kuvat: Rosa Bask

Mitä sinulle jäi saldoksi tästä sarjasta?

Valmistaudumme koronasiivoukseen kaasunaamarit päässä (itse puen kuvassa sadetakkia päälle). Sen verran vahvoja aineita käsiteltiin, että piti käyttää nassea.

Naissotilaat 3. tuotantokausi. Kuvakaappaus sarjan trailerista

Tammisunnuntain juhla Vaasassa 31.1.2021

Poikkeuksellisten olojen keskellä vietettiin Österbottens Försvarsgille – Pohjanmaan Maanpuolustuskillan vuosijuhlaa Tammisunnuntaina 31.1.2021. Kokoontumisrajoitusten vallitessa killan 40-vuotisjuhlaa ei voitu viettää perinteisin menoin. Vaasan suomalainen ja ruotsalainen seurakunta ojensivat killalle auttavan kätensä. Juhlallinen messu järjestettiin Vaasan kirkossa ja komea lippulinna kunnioitti Perinnemuurilla maanpuolustustyötä. Juhlapuheen Vaasan kirkossa piti oma vaasalainen Euroopan parlamentin jäsen Miapetra Kumpula-Natri.

Tammisunnuntaina 31.1.2021

”Ärande Österbottens försvarsgille, ordförande och församlingen, Arvoisa maanpuolustuskilta, puheenjohtaja ja seurakunta, elämme keskellä itsenäisen Suomen historiaa, jäävää kummallista kriisiä, kuolonuhrejakin vaativaa vaarallista aikaa. Virus – tuhat kertaa hiekanjyvääkin pienempi – on muistuttanut meitä miten ennakoimaton ja hauras ihmiselämä ja vapaus voivat olla, nyt vapaus olla lähellä toisia. Asioita ei voi ottaa itsestäänselvyyksinä.

Den globala pandemin kräver mycket av oss, mäniskor, att vi alla bär ansvar om vår gemensamma säkerhet. Det är inte en enda gång att synvinklar varierar även inom familjer och bland nära säsom debatt i median, vad borde vi göra eller inte. Men svåra beslut har fattats, och följs. Vi måste orka tillsammans även om vi inte kan samlas ihop nära varandra.

Levillisin mielin voin todeta Suomen selvinneen pandemiasta hyvin, etenkin kun vertaan meitä moniin muihin Euroopan maihin. Kestämistä, välittämistä ja tekemistä riittää vielä.

Kun käännämme taaksepäin sivuja Suomen historian rikkaassa kirjassa, voimme varmasti kuitenkin todeta, että kansakuntaamme ei koetella ensimmäistä kertaa. Tammisunnuntai muistuttaa meitä ravisuttavalla tavalla sekä Suomen kohtalonhetkistä että myös maamme kyvystä nopeasti rakentaa kansakunnan itsenäisyyttä ja hyvinvointia vaikeiden alkuaikojen jälkeen.

Sunnuntaina 27. tammi-kuuta vuonna 1918 olimme itsenäinen maa, kahdeksan Euroopan maan tunnustamakin, mutta epäileväisiä keskenämme. Jakautuneessa, nuorena valtiossa ei

ollut jaettua ymmärrystä yhteisestä hyvästä. Vaarallisesti usko parempaan haettiin demokratian ulkopuolelta. Vapausota yhdeltä kantilta, sisällissota saman sodan toinen kantti. Terrori jätti pahat jäljet - ja suomalaisuhrit. Kahtiajako ja luottamuksen puute uuden maan sisällä oli totisinta totta.

Kontrasti nykypäivään on valtava. Tammikuussa 2021 voimme olla ylpeitä tästä maasta, jonka useat sukupolvet ovat sadan vuoden aikana rakentaneet saavutetun itsenäisyytemme pohjalle ajassa ajantavalla. Repivien, uhkaavien ja traumaattisten vaiheiden jälkeen kansakuntamme on onnistunut yhtenäisen yhteiskunnan luomisessa tavalla, joka on luonut vaakaan maan, kestävän demokratian instituutioineen ja luottamuksen, joka auttaa myös globaaleista kriiseistä selviämässä.

Tammisunnuntailla - jolloin on juhlittu valkoisen Suomen perinnettä ja sisällissodan alkamisen muistopäivää - on täällä Pohjanmaalla erityistä historiaa ja merkitystä. Venäläisten varuskuntien aseistariisun alkoi tammisunnuntaina. Antti Tuurin kirja ja dokumentti on tuonut tuota alueemme historiaa elävästi laajemman yleisön tietoon ja meille, joiden omaa sukua ei täällä silloin vielä asunut. Haluan kiittää teitä kutsusta, koska vaasalaisena tammisunnuntain juhlan vietto on ollut näkyvä koko elämäni ajan.

Juhlapuhujakutsun saatua kyselin monilta eteläsuomalaisilta pitkäänkin politiikassa mukana olevilta, mitä he tietävät tammisunnuntaista, vastaus oli, kailta, etteivät mitään. Joku oli kuullut äärioikeiston juhlihan päivää. Äärioikeiston yritystä omia Suomen lippu tai leijona on herättänyt vastakampanjaa. Nuo symbolit ja tammisunnuntain muistaminen kuuluvat laajemmalle - symbolit kaikille suomalaisille ja lippumme komeana itsenäisten maiden lippuriviin. Meille tämä on myös kotiseutuhistoriaa.

Ylpeänä kerroin puhekuksusta ja että saan kokea olevani laajasti Pohjanmaan euroedustaja. Sosiaalisesti eheä Suomi katsoo vahvana myös historiaansa ja ponnistaa siitä. Enpä olisi tyttönä uskonut, että tarjoilijan ja kokkiopettajan tytär Vaasan Ristinummen lähiöstä olisi tekemässä päivätyötään säättämässä lakeja maailman suurimmalle taloudelle, 466 miljoonan ihmisen unionissa ja puhumassa tammisunnuntain

Perinnemuuuri maanpuolustustyölle.

Kuva Monica Latvala

muistojuhlan jumalanpalveluksessa rippikirkossaan. Eheää ja yhtenäistä Suomea on yhdessä rakennettu ja vaalittu. Yhteiskuntarakenteemme tukipilarit, demokratia ja oikeusvaltio – se, että voimme luottaa instituutioihin, emmekä alistumaan valtaapitävien mielivaltaan – ovat rakennettu kansalaisten suojaksi. Esirukouskin muisti demokratian instituutioitamme. Demokratiaan kuuluu tiukasti sananvapaus, vaalit ja myös keskinäinen kunnioitus ja yhteistyökyky.

Viimeisin valitettava esimerkki demokratian vaarallisesta koettelemuksesta nähtiin loppiaisenä Washington DC:ssä. Yhdysvallat on 2000-luvulla jakautunut yhä vahvemmin kahtia. On edetty tilanteeseen, jossa oman maan kansalaisia nousi uhkaamaan oman maansa vallan ydintä, demokratiaa ja vaaleilla valittua edustuslaitosta. Onhan siinä jotain kansallismielisyyden irvokkuutta!

Jotta emme joutuisi kahtiajaon tielle, meidän on työskenneltävä avoimen moniarvoisen suomalaisuuden puolesta. Yhtä lailla hyväosaisen kuin heikko-osaisen, oikealta kuin vasemmalta, kaupunkilaisen kuin maalaisen tulee voida kokea olevansa arvokas Suomen kansalainen. Me emme ole Yhdysvallat, mutta ne voimat ja kehityskulut, jotka johtivat Capitoll Hillin tapahtumiin Joe Bidenin virkaanastujaisen alla, eivät ole valitettavasti vieraita Suomessakaan. Tämä on tärkeä tunnistaa, ja demokratiaa on muistettava puolustaa.

Tänään 40-vuotisjuhlaansa viettävän Pohjanmaan maanpuolustuskillan toiminnan perusta on ollut maanpuolustustahto. Myös

maanpuolustustahtoa pidetään yllä pitämällä huolta siitä, että yhteiskunnassa kaikki voivat kokea sen puolustamisen arvokkaaksi. Näen todella huolestuttavana, jos keskustelu kotimaastamme kääntyy joidenkin parissa ajatteluun ”meistä” ja ”muista” – siinä, että kansakuntamme monimuotoisuus olisi uhka. Eriarvoistaminen ruokkii epäyhtenäisyyttä ja jokaisen pitäisi ymmärtää, mihin kiivas kahtiajako voi kansakunnan pahimmillaan vietä. Ilman yhtenäisyyttä ei ole kansaa. Yhtenäisyys ei ole samanmielisyyttä, vaan mahdollistaa mielipiteiden demokratian, jolla kunnioitetaan demokratiaa oikeana kanavana erimielisyyksien ilmaisuun sekä sopimiseen. Suomalaisuus on sitä, että rakennetaan ylpeydellä onnellisen kansakunta kaikki mukaan ottamalla.

Tänään haluan muistuttaa meitä kaikkia siitä, että vuosikymmenten luoma oikeusvaltio tarvitsee vahvat tukijansa. Aika, jossa elämiä on näyttänyt eri puolilla maailmaa, että kerran rakennettu demokratiakaan ei ole itsestäänselvyys. Kahtiajakaisuuden kasvu, eriarvoistuminen, mutta vielä vaarallisemmin eriarvoistaminen ja valheiden lietsominen ovat 2020-luvun uhkia, joita syötetään ja vahvistetaan esimerkiksi sosiaalisen median kautta. Olemme nähneet, kuinka nopeasti pienistä yhteiskunnan pinnan alla kyteivistä nuotioista voi syntyä demokratiaa uhkaavia hurjia tulipaloja.

Hybridiuhkien torjunta on myös tämän päivän turvallisuuspolitiikkaa. Maan yhtenäisyyden heikentäminen on hybridiuhkayksien yksi muoto. Tänä päivänä yksi suurimmista uhista on

rokotevastaisuuden lietsominen. Miten hankalaksi terveyskriisin lopettaminen tehdään, jos kansalaiset eivät osallistu rokotteiden kautta taudin taltuttamiseen ja osallistu yhteiskunnan normaalitilan palauttamiseen?

Kuntavaalikevään kolkuksella ovella haluan kiittää kaikkia, jotka tekevät oman osansa paikallisdemokratian toteutumiseksi, ehdokkaita, aktiiveja ja äänestäjiä. Viimeaikaiset puolueltoimijoihin kohdistetut törkyahdistelut ovat halpamaisia ja tuomittavia. Pitämällä huolta osallisuudesta ja lähiympäristöstämme hoidamme myös yhteenkuuluvuutta ja siten Suomea.

Sata vuotta sitten eheytyksen kannalta oli ensisijaisen tärkeää, että jo vuoden 1918 lopulla järjestettiin yleiseen ja yhtäläiseen äänioikeuteen perustuvat kuntavaalit – alkuvuoden traagisista tapahtumista huolimatta. Vaikka poliittisia erimielisyyksiä taatusti oli – onhan niitä vieläkin – Suomessa kuitenkin päädyttiin kyllä uskomattoman nopeasti rakentamaan yhteiskuntaa yhdessä. Demokratia valjastettiin väyläksi keskustella yhteisistä päätöksistä, ja osaltaan myös väyläksi olla eri mieltä. Demokratia valjastettiin rakentamaan Suomea.

Pandemia on osoittanut jälleen kerran, kuinka Suomi on osa maailmaa eivätkä ratkaisut ole vain meistä kiinni, vaan keskinäisriippuvuus on valtavaa. Siksi isänmaallista onkin olla myös kansainvälinen. Sopimuksiin perustuva yhteistyö tärkeiden kumppaniemme kanssa antaa Suomelle turvaa ja vaikkapa rokotteita. Milloinkaan omamme saimme, jos eivät maailman

maat ja markkinat toimisi yhdessä? Itsenäinen Suomi tarvitsee EU:n leveitä hartioita esimerkiksi myös hybridiuhkien torjumisessa. Yhteistyötä on tehtävä sielä, missä kapasiteettimme modernissa maailmassa ei yksin riitä, jotta säilyttämme Suomen menestystarinana.

Haluan vielä kerran kiittää menneitä sukupolvia, jotka viitoittivat Suomelle nyt kulkemamme tien. Ja toivoa meille ja tuleville viisautta ja yhteistyökykyä. Maanpuolustuskillan työllä on tänäänkin paikkansa, jotta ponnistelut itsenäisen Suomen eteen ja sodanjälkeinen jälleenrakentaminen siirtyvät veteraanien poistuttuakin tietona historiasitamme uusille sukupolville.

Jag vill gratulera Österbottens Försvarsgille för 40-årsjubileum och samtidigt tacka alla aktiva om frivilligarbete, som har möjliggjort årtiondenas aktiviteter.

Onnittelena 40-vuotista yhdistystä, Pohjanmaan maanpuolustuskillaa, ja sen parissa toimivia vapaaehtoistyötä tekeviä aktiiveja.

Ja kiitän seurakuntia hienosta yhteistyöstä poikkeusajan järjestelyineen.

Lähetämme seppeleen, jonka Österbottens Försvarsgille – Pohjanmaan Maanpuolustuskilta vie Perinnemuurille. Seppele kunnioittaa veteraaneja, maamme itsenäisyyden vartelijaita ja niitä tahoja, jotka ovat tehneet ja tekevät maanpuolustustyötä. För förgående och framtidens försvarsarbete.”

Miapetra Kumpula-Natri

Euroopan parlamentin jäsen, Vaasa

Maanpuolustukseen liittyvien isänmaallisten muistopäivien vietto edelleen poikkeusoloihin sopeuttaen

Korona-pandemia on ollut yhteiskuntamme uhkana ja sen toimintoja rajoittavana tekijänä lähes tarkalleen vuoden ajan. Esimerkiksi viime vuoden maanpuolustukseen liittyvistä tapahtumista Tammissunnuntain 26.1. ja JP 27 jääkärien Suomeen paluun 25.2. muistopäivät voitiin vielä viettää lähes normaaliolosuhteissa, mutta Talvisodan päättymisen 80-vuotismuistopäivänä 13.3. kokoontumisrajoitukset aiheuttivat jo tapahtumien peruutuksia tai vähintään ohjelmanmuutoksia. Näin on jatkunut nyt vuoden ajan ja ainakaan pikaista parannusta tilanteeseen ei ole odotettavissa. Nopeasti kehitetyistä rokotteista huolimatta tilanne näyttää rokotusten toteutuksen hitaudesta ja syntyneistä uusista uhkista (mm. virusmuunnoksista) johtuen jopa huolestuttavammalta kuin vuosi sitten voitiin ajatella. Me vapaaehtoisissa maanpuolustustyössä mukana olevat emme ole kuitenkaan luovuttaneet. Olemme nähneet tärkeäksi, että tieto isänmaamme ja kansakuntamme sekä tärkeistä kehitysvaiheista että kohtalonhetkistä säilyy kansakunnan muistissa. Vuositainen toistuvat muistopäivät perinteisine tapahtumineen ylläpitävät tätä tietoisuutta näkyvällä tavalla. Ja jos ei tapahtumia voida yleisötilaisuuksina järjestää, niin kehitetään uusia toteuttamismuotoja. Tiedonvälityksen uudet muodot tarjoavat tässä suhteessa hyvää apua. Tarkastelen seuraavassa kuluneen talven tähänastisia muistotapahtumia vaasalaisesta näkökulmasta. Joulun viettoon Vaasassa kuuluvat olennaisesti maanpuolustusjärjestöjen kunniavartiot sankarihau-

Miapetra Kumpula-Natri lähettää Arja Rantasen kannatteleman havuseppeleen Perinnemuurille laskettavaksi. (Kuvakaappaus YouTube videosta)

doilla. Tänä vuonna nelimiehiset vartiot saivat suorittaa kunniatehtävänsä leudossa säässä ja lumetomissa olosuhteissa. Ulkotapahtumasta huolimatta kunniavartiot varustettiin kasvosuojaimin. Kiinnostus tähän kunniatehtävään oli poikkeuksellisen suurta, aikavälillä 11–16 paikalla oli yhteensä 12 nelimiehistä vartiota puolen tunnin jaksoissa, 10 vartiota vuosien 1939–1944 haudoilla ja kaksi vuoden 1918 haudoilla. Österbottens Försvarsgille – Pohjanmaan Maanpuolustuskilta rf:n organisoima, mutta alueen kaikkien veteraani- ja maanpuolustusjärjestöjen yhteinen Tammissunnuntain maanpuolustusjuhla järjestettiin vahvasti olosuhteisiin sopeuttaen. Pääjuhlan vietto Vaasan Kaupungintalolla ei tullut kokoontumisrajoituksesta johtuen kysymykseen. Tilaisuus toteutettiin yhteistyössä seurakuntien kanssa osana Vaasan kirkossa 31.1. pidettyä kaksikielistä mes-

sua. Pohjanmaan Maanpuolustuskillan osuus messussa oli europarlamentaarikko Miapetra Kumpula-Natrin Tammissunnuntain juhlapuhe. Lisäksi juhlapuhuja lähetti PMK:n puheenjohtaja Arja Rantasen viemään havuseppeleen Kasarmintorin Perinnemuurille. Messu oli toteutettava ilman kirkossa olevaa yleisöä, mutta se välitettiin koteihin radion, paikallisen Sundom-TV:n ja YouTube suoratoistolustan välityksellä. Sepeleenlasku Perinnemuurilla toteutettiin jumalanpalveluksen jälkeen perinteisin menoin. Sepeleenlaskua järjestäytyi kunnioittamaan veteraani- ja maanpuolustusjärjestöjen lippulinna. Kireästä pakkasesta ja tuoreesta lumentulosta huolimatta lippulinna oli Suomen lipun lisäksi 22 järjestölippua. Turvallisuudesta huolehdittiin riittävien turvavälein ja kasvusoijaimin. Tammissunnuntain juhlaan kuuluu olennaisesti Poh-

janmaan Maanpuolustuskillan edeltävänä syksynä lukioiden ja yläkoulujen oppilaille järjestämän isänmaallisiaiheisen ainekirjoituskilpailun palkintojen jako. Tämäkin vaati tänä vuonna erityisjärjestelyjä. Palkintojen saajat kutsuttiin edeltävänä perjantaina 29.1. Vaasan Sotaveteraanimuseoon noutamaan palkintonsa, yläkoululaiset ja lukio-opiskelijat omina ryhminään, kokoontumisrajoituksista jälleen johtuen. Palkittuja oli kaikkiaan 10, palkinnot suuruudeltaan 200 – 100 €. Lukiosarjan parhaana palkittiin August Sharma, Vasa övningsgskolas gymnasium, kirjoituksellaan ”Det finländska inom mig” ja yläkoululaisista Vasa övningsgskolan Enni Kinnunen ”COVID-19 – vår gemensamma fiende” -aiheisella kirjoituksellaan. Kiertopalkinnot (Suomenhevonen-patsaan pienois-

mallit) menivät vuodeksi näiden kirjoittajien kouluihin. Jääkäripataljoona 27 Perinneyhdistyksen Vaasan osaston (toimialueena Pohjanmaa ja Keski-Pohjanmaa) perinteisiin kuuluu pitää vuosikokouksensa jääkärien Suomeen paluun muistopäivänä 25.2. Vaasan Sotilaskodissa. Kokouksen yhteyteen kuuluu Sotilaskodissa nautittava jääkäripäivällinen. Lisäksi ohjelmassa on joukko sepeleen- ja kukkalaitteen laskuja. Tänä vuonna vuosikokous järjestettiin sähköpostikokouksena, fyysinen tapaaminen päivälliseen oli jätettävä pois ohjelmasta. Sepeleen- ja kukkalaitteen laskut toteutettiin kuitenkin perinteiseen tapaan. Kukkalaitte laskettiin Vaasan vanhalla hautausmaalla sijaitsevalle

Ilkka Virtanen

**Österbottens Försvarsgille
- Pohjanmaan
Maanpuolustuskilta rf**

Lukiosarjan palkinnonsaajat Vaasan Sotaveteraanimuseossa JP 27:n jääkärien seurassa. Vasemmalta kiertopalkintoa kannatteleva puheenjohtaja Arja Rantanen, lukiosarjan voittaja ja kiertopalkinnon koululle tuonut August Sharma (Vasa övningsgskolas gymnasium), Ellen Pellfolk (Vasa övningsgskolas gymnasium), Zafina Kälid (Vasa gymnasium), Tiia Niemi (Vaasan lyseon lukio), palkintoraadin jäsen, lehtori Moja Ladvelin ja Fatma Kunduraci (Vaasan lyseon lukio). Elin Palmberg (Korsholms gymnasium) ei karanteenin vuoksi päässyt paikalle. Palkintoraatiin kuuluivat lisäksi lehtori Arja Kujanpää ja professori Ilkka Virtanen.

Kaj Sandström ja Marja Sandström (jääkärien tytär) laskemassa kukkalaitetta Vaasaan haudattujen jääkärien muistomerkillä.

Tammissunnuntain perinteistä sepeleenlaskua Perinnemuurilla kunnioitti komea lippulinna. Pohjanmaan Maanpuolustuskillan sepeleen laskivat puheenjohtaja Arja Rantanen ja Ilkka Virtanen, joka siirtyi puheenjohtajan toimesta vuonna 2020 Vaasan sotaveteraanimuseon toimikunnan vetäjäksi. Kuvateksti Arja Rantanen Kuva: Monica Latvala

”Det finländska inom mig

Alltsedan år 2000 har Österbottens Försvarsgille – Pohjanmaan Maanpuolustuskilta r.f. årligen arrangerat en uppsatstävling med motiv fosterlandet och veteranerna. Tävlingen är avsedd för gymnasie- och högstadielever i Vasa och Korsholm. På hösten 2020 deltog sex skolor i tävlingen och 10 elever blev premierade. Aktiastiftelsen i Vasa har varit tävlingens huvudsponsor sedan år 2010.

Uppsatstävlingens rubriker var aktuella. Många av eleverna valde att skriva om COVID-19 – vår gemensamma fiende. Kampen fortsätter än. August Sharma från Vasa övningsskolas gymnasium valde att skriva om ”Det finländska inom mig”. Augusts uppsats bedömdes som den bästa uppsatsen i gymnasienserien. Därmed stannade Österbottens Försvarsgilles vandringspris ”Finska hästen – krigshästen” i skolan.

Arja Rantanen, ordförande

**Österbottens Försvarsgille
– Pohjanmaan Maanpuolustuskilta r.f.**

Det finländska inom mig

Det finländska inom mig är inte vad man traditionellt brukar uppfatta som typiskt för finnen, eller ens finland-

Två pristagare från Vasa övningsskolans gymnasium, August Sharma och Ellen Pellfolk gläder sig för framgången i uppsatstävlingen. Foto: Amanda Aumanen

ssvensken. En riktig finländare ska vara tystlåten,

tycka om att gå i bastu, äta korv och dricka mycket öl.

Det finländska inom mig är modet att ta ett steg ut

i det okända, att bara följa sina egna drömmar. Det finländska inom mig är viljan att förbättra, utveckla och acceptera. Det finländska inom mig har jag ärvt av både min mamma och min pappa. Mitt Finland består av människor som kommer från olika delar av världen och de är lika mycket en del av mitt Finland som mina släktingar och vänner som alltid bott i Finland.

Det finländska sättet att leva är olikt nu än vad det var för 50 år sedan. Idag har det finländska påverkats mer av andra länder och Finland är en del av en global värld. Min pappa gjorde klart sina studier i Indien och skrev examen i Delhi. Han blev inbjuden att komma och fortsätta sina studier som elingenjör i Vasa. Han hade just fyllt 20 år då han kom hit. Han studerade och tog ett sommarjobb som tog honom till Nepal i tre månader. Han arbetade hårt för att göra sin familj nöjd. Småningom började han skapa sig ett eget liv i Finland. Åtta år senare mötte han min mamma som är finlandssvensk.

Min omgivning och de finländska traditionerna är såklart en del av mig. Friheten är en av de viktigaste sakerna med Finland för mig. Friheten att leka med kompisar och drömma och skratta tills halsen börjar värka. Friheten att prova

på olika saker och lära känna mig själv är Finland för mig. Misstag som accepteras är de finländska i mig. Kanske är det här inte något som egentligen är typiskt bara för Finland, men när jag tänker på min uppväxt här är det de här sakerna jag tycker är mest betydelsefulla. I mitt Finland har jag lärt mig att acceptera olika människor och att våga satsa på det jag tror på. Jag har fått lära mig att det är viktigt att ha självdisciplin, men att ingen annan kan begära något av mig om jag inte själv tror på det. Samtidigt vill jag göra mina släktingar stolta över mig.

Jag har fått mycket av det finländska i mig från skolan också. Mina lärare har haft förmågan att med hjälp av humor göra undervisningen lekfull och rolig. I lågstadiet så minns jag känslan av att man var med i ett gäng och fick vara sig själv. Jag minns att lärare gav tid för oss barn att utvecklas i egen takt så att det kändes roligt att vara på plats. Finland är känt för sin undervisning där barnens olika behov beaktas. Jag tycker att det har varit väldigt viktigt för mig och har också präglat mig som person.

**August Sharma
Klass 1D,
Vasa övningsskolas
gymnasium**

Uusiin asioihin paneutuen – innolla ja ilolla

Keski-Pohjanmaan Maanpuolustusnaisten toiminta on jatkunut koronarajoitteista ja -varautumisesta huolimatta. Yhdistys aloitti toimintavuoden tutustumalla VAPEPA:n toimintaan. Elina Itäniemi VAPEPA:n Keski-Pohjanmaan paikallistoimikunnasta alusti ja keskustelutti yhdistyksen jäseniä Teams-yhteyden välityksellä.

VAPEPA:n toiminnassa on paljon niitä samoja asioita, jotka ovat parisen vuotta sitten tuoneet myös Keski-Pohjanmaan Maanpuolustusnaisten yhdistyksen perustajajäsenet yhteen. Halu auttaa hädässä olevia ja tehdä yhdessä porukalla tekoja lähimmäisen hyväksi. Yhteistyötä VAPEPA:n paikallistoimikunnan kanssa aiotaan jatkaa, ja

useampaa jäsentä kiinnosti peruskurssin käyminen ja hälytysryhmään liittymisen.

Keski-Pohjanmaan Maanpuolustusnaisten toimintasuunnitelmassa ovat tärkeinä toimintamuotoina myös jäsenten omasta kunnosta huolenpito ja liikunta. Helmikuussa pidettiin jäsentapaaminen Birgersin tilalla Kvikantissa, Kokkolassa. Tuolloin tutustuttiin hevosten elämään ja hevospsykologiaan. Jäsentapahtumassa oli mahdollisuus kokeilla myös hevosen selässä istumista ja ratsastuksen alkeita.

Yhdistyksessä olemme todenneet, että uusiin asioihin tutustuminen ja ehkä myös jonkin asteisella epämuksuvalueella käyminen nostattaa yhteishenkeä sekä tuo

energiaa ja iloa. Yhdessä on kiva kokeilla ja uskaltaa uusiakin asioita. Keväälle on suunnitelmassa toteuttaa hyviä ideoita, joista tiedotamme Facebook-sivuillemme. Toivomme myös uusia jäseniä mukaan aktiiviseen joukkoomme!

**Keski-Pohjanmaan
Maanpuolustusnaisten ry**

Marita Loukiainen

Miljoonat marssivat maaottelussa 80 vuotta sitten

Ruotsissa päätettiin vuonna 1940 alkaa järjestää koko kansan marssitapahtumia ruotsalaisten terveyden edistämiseksi ja isänmaallisuuden vahvistamiseksi. Ensimmäinen *Stora riksmarschen* järjestettiin keväällä 1940, jolloin Ruotsin kunnat marssivat toisiaan vastaan. Tammikuussa 1941 Ruotsin Kävelyliitto haastoi mukaan myös Suomen. Yhteinen maaottelumarssi toteutettiin ”kunnianosoituksena urhealle veljeskansalle” 4.-25. toukokuuta 1941.

Olot talvisodasta toipuvassa välirauhan ajan Suomessa olivat ankeat, ja koko kansan maaottelumarssi nähtiin keinoksi lisätä kansan yhtenäisyyttä ja kohentaa mielialaa. Ruotsalaisille ilmoitettiin Suomen ottavan haasteen vastaan. Marssia varten perustettiin helmikuussa 1941 päätoimikunta, jonka puheenjohtajaksi nimettiin Siirtoväen huollon keskuksen johtajana toiminut Urho Kekkonen. Varsinaisista järjestelyistä vastasi järjestelytoimikunta, jonka puheenjohtajina toimivat Suomen urheiluliiton ja Työväen urheiluliiton puheenjohtajat.

Varsinainen marssiorganisaatio perustui Suomen urheiluliiton piirijakoon, ja se aloitti toimintansa maaliskuun alussa 1941. Marssin käytännön järjestelyistä vastasivat paikalliset marssitoimikunnat. Niiden tehtävinä oli suunnitella marsseireitit, järjestää marssiin liittyvät yhteistilaisuudet ja huolehtia marssiin liittyvästä tiedottamisesta. Paikalliset marssiasiemiehet taas huolehtivat marssiin liittyvästä byrokratiasta: he jakoivat marssikortit, toimittivat ne marssin jälkeen järjestelykomitealle ja myivät marssimerkit.

Maaottelumarssi haluttiin tuoda mahdollisimman lähelle jokaista suomalaista. Marssin alkaessa marssiasiamiehiä oli maassa yli tuhat. Virallisia marsseireitejä oli yli 5000 – niitä oli suunniteltu ja viitoitettu mm. kylittäin ja kansakoulupiireittäin. Käytännössä lähes kaikilla Suomen teillä olikin merkittyjä marsseireitejä kilometriopasteineen.

Miesten marssimatka oli 15 km, naisten ja lasten 10 km. Naisten ja lasten piti selvittää marssi 100 minuutissa, miehillä aikaraja oli 140 minuuttia – marssitahdin tuli siis olla melko ripeä. Marssimisen mallia näyttivät mm. presidentti Risto Ryti tummassa puvussa ja soittimiensa kanssa

Marssimisen mallia näyttää Sanoma Osakeyhtiön toimitusjohtaja Eljas Erkko (edessä). Erkon oikealla puolella marssii marssin tiedotuspäällikkönä toiminut Helsingin Sanomien urheilutoimittaja Sulo Kolkka.

marssinut Dallapé-orkesteri. Varsinaisia liikuntavarusteita suomalaisilla ei tuolloin yleensä ollut.

Suomalaisten marssiinnostus oli valtava. Maaottelumarssiin osallistui yhteensä yli 1,5 miljoonaa suomalaista – yli 40 % kansasta. Tapio Wirkkalan suunnittelema kuparinen marssimerkkinä oli tilattu puoli miljoonaa kappaletta, ja ne loppuivat jo ensimmäisellä marssiviikolla. Uusia merkkejä ei ehditty valmistaa läheskään samassa tahdissa kuin kansa marssi. Merkkien valmistusta vaikeutti myös kuparin säännöstely – kuparia kun haluttiin käyttää ensisijaisesti johonkin muuhun kuin rintamerkkeihin. Parisatauhatta marssijaa jäikin ilman merkkiä.

Marssimaaottelun tuloksia laskettiin lähes kuukausi. Tulos julkistettiin vain viisi päivää ennen jatkosodan syttymistä. Suomi voitti marssimaaottelun ylivoimaisesti: väkilukuun suhteutettuna suomalaisia marssijoita oli yli kolminkertaisesti ruotsalaisiin nähden.

Maan vanhin marssija oli 94-vuotias Adolf Vilenius Mäntsälästä, naisista van-

hin oli 91-vuotias Maria Heironen Kyyjärveltä. Eri-tyistä huomiota herättivät sotainvalidit – marssille osallistui mm. jalka-amputoituja kainalosauvoineen. Onnettomuuksiltaan ei marssilla välttytty: maaottelumarssilla kuoli kymmenkunta osallistujaa tapaturmaisesti tai sairaskohtaukseen.

Tänä vuonna tulee kuluneeksi 80 vuotta Suomen ja Ruotsin välisestä maaottelumarssista. Jyväskylän seudun reserviläiset haastavat kaikki Suomessa asuvat marssimaan maaottelumarssin hengessä 4.-25.5.2021.

Teksti: Panu Moilanen

Maaottelumarssin julisteen suunnittelu Mainostoimisto SEK, jonka nousu alkoi välirauhan ja jatkosodan aikana valtion tilaamien propagandajulisteiden suunnittelusta.

Kälviän Reserviläisten matka Raatteentielle - kuvien kertomaa vuosien ajalta

Kertomus ensimmäisestä Raatteen marssista vuodelta 2008.

Mikä saa ihmisen heräämään aamukolmelta ja laittautumaan Kälviän Nesteelle kello neljäksi aamulla? No, kauan odotettu Raatteentien marssi Suomussalmella tietenkin. Nesteen pihapiiriin olikin kokoontunut 18 henkilöä odottamaan Arto Saarenpään ohjastamaa bussia saapuvaksi. Matkatavarat ruumaan ja menoksi.

Menomatalla nappasimme vielä neljä matkalasta lisää Kannuksesta. Matka Suomussalmelle sujuikin vähän torkahdellen. Kajaanissa oli mahdollisuus nauttia aamiaisen, jonka nautittuaan jaksoikin sitten marssia.

Raatteen portille saavuttuamme meille jaettiin marssin osallistujarannekkeet huvipuistojen tapaan ja huvia tämä olikin, vaikka marssin aihe oli vakava. Tällä haluttiin muistella talvisodan suurimman taistelun merkitystä Suomelle. Jos 163:s ja 44:s venäläisdivisioona olisi onnistunut tavoitteessaan katkaista Suomi kapeimmalta kohdaltaan kahtia, olisi Suomen sotahistorian kirjoitus mennyt uusiksi. Nyt kuitenkin eversti Hjalmar Siilasvuon komentaman 9:n divisio-

sioonan ja kapteeni Alpo Marttisen, ärhäkän ja taitavan esikuntaupseerin, toimesta yritys saatiin pysäytettyä ja käännettyä loistavaksi voitoksi sotasaaliin ollessa valtava.

Kolmella linja-autolla marssijat sitten kiidätettiin 18 kilometrin päähän valtakunnan rajalle, jossa voitiin tutustua Raatteen Vartiomuseoon ja kuunnella kertomus siitä, mitä siellä oli tapahtunut. Lyhyen hartaushetken jälkeen marssijat sitten lähtivät matkaan kohti Raatteen porttia. Monelle marssijalle tuli yllätyksenä maaston mäkisyys, me kun olemme tottuneet täällä Pohjanmaalla vähän tasaisempaan maastoon.

Vihdoin noin matkan puolivälissä olikin sitten marssitauko, ja soppatykyistä saatiin kunnon sattumilla varustettua hernerokkaa. Kaikki 150 marssille osallistujaa eivät kuitenkaan olleet yhtä aikaa ruokailussa, vaan heitä valui välietapille tasaisena virtana. Taukopaidalla ja muutenkin huomio kiinnittyi näihin mainioihin miehiin maastopuvuissaan eli Kälviän reserviläisiin. Kainuun sanomien toimittajakin haastatteli Simo Säippää ja allekirjoittanutta. Tauolla oli mahdollisuus paikkaila hiertymiä ja muita marssivammoja.

Vihdoin koitti määränpää eli Raatteen portti. Raatteessa oli mahdollisuus tutustua Talvisotamuseoon ja nähdä multimediaesitys Suomussalmen taisteluista. Ennen kuin majoituimme Scandic-hotelli Kiannon Kuohuihin, kävimme laskemassa seppeleen Suomussalmen sankarihautausmaalla, jonne on haudattu 282 sankarivainajaa. Suomussalmen uhri isänmaallemme ei suinkaan ollut niitä vähäisimpiä. Tilaisuus ei jättänyt ketään kylmäksi.

Tilaisuuden jälkeen poikesimme vanhassa perinteisessä kahvilassa jättämässä porukkaloton. Myöhemmin illalla tapasimme Suomussalmen reserviläisiä ja luovutimme heille muistoksi Harri Turusen ”Me vartiomiehinä Pohjanmaan” -kirjan, joka käsittelee Keski-Pohjanmaan suojeluskuntien historiaa.

Seuraavana päivänä tukevan aamiaisen jälkeen aloimme sitten pikkuhiljaa valua länttä kohti, eli kotiin Kälviälle.

”Jotain ehkä tietäisin olinhan siellä minäkin”

Teksti: Aaron Mustajärvi

Kuvat: Eero Muhonen

Rajapuomi kiinni ja takaisin länteen, Raatteen porttiin.

Kurssin väepeli A. Mustajärveä haastattelee Nurmeksestä oleva marssille osallistuja.

Juha tarkastaa osastomme jäsenen taisteluvälineiden ennen marssia.

Sakke pyörämarssilla kirkonkylälle saakka.

Kaimat maalissa jalkamarssin jälkeen, ennätysaikaan.

Jouko ja Antti Vieri. Antti on ollut Käresin kuljetusvastaavana ja liikennöitsijänä vuodesta 2009 alkaen. Taustalla katsastamaton tykkien vetämiseen käytetty ATS-telavetäjä.

Muistolaatta

Käresin reissujemme TK-kuvaaja Eero Muhonen.

Käres entisen suojeluskuntatalon (Kaleva) muistolaatan äärellä (YH39).

Suomussalmen sankarihauta ja 282 sankarivainajaa.

Suomussalmen talvisodan taistelupaikkojen tarkastelua Kianta-laivan kannelta. Kuvassa oikealla Hulkonniemen taistelupaikat.

Useammalla reissulla mukana ollut Antti Roiko-Jokela. Teit reissuistamme ikimuistoisia osaltasi. Kiitos.

Käres valmiina marssille kenttähartauden jälkeen 105:n tuulikellon saattelemana.

Käresin sitkeät sissit Kemppainen ja Jylhä.

Kunniakansalaiset, Raateen tien taistelijat, vasemmalla Veikko Juntunen, oikealla Niilo Haikola. He jakoivat marssimitalit kaikille osallistujille.

Osasto Helen marssin jälkeen samalla hypyllä sotkuun.

Käresin pyöräosasto Raateessa.

Käresin ensimmäinen seppeleenlasku vuonna 2008.

Käresin eli Kälviän Reserviläiset ry:n järjestämiin retkiin Raateen marssitapahtumiin on ollut osallistujia yli maakuntarajojen.

Kiitokset kaikille osallistuneille, matkamme olisi jatkunut viime vuonnakin tapahtumaan, mutta COVID-19 katkaisi tämän perinteen. Tästä kyllä selvitään ja marssimme jatkuu!

Kiitokset yhteistyöstä MPK, liikennöitsijä Antti Vieri, Suomussalmen Rajakilta, Suomussalmen Reserviläiset ja Reservinupseerit, Suomussalmen kunta, Raateen Portti, Raateen kylätoimikunta sekä hotelli Kiannon Kuohut!

Reserviläinen sotilaspuvussa

Sotilaallisen toiminnan luonteeseen kuuluu esiintyminen sotilaspuvuissa. Sotilaspuvuissa esiintyminen taas velvoittaa esiintymään – sotilaallisesti. Tämä kirjoitus ruotii reserviläisten sotilaspukujen käyttöä lähinnä juhla- ja edustustilaisuuksien näkökulmasta ja neuvoo oikeaan suuntaan.

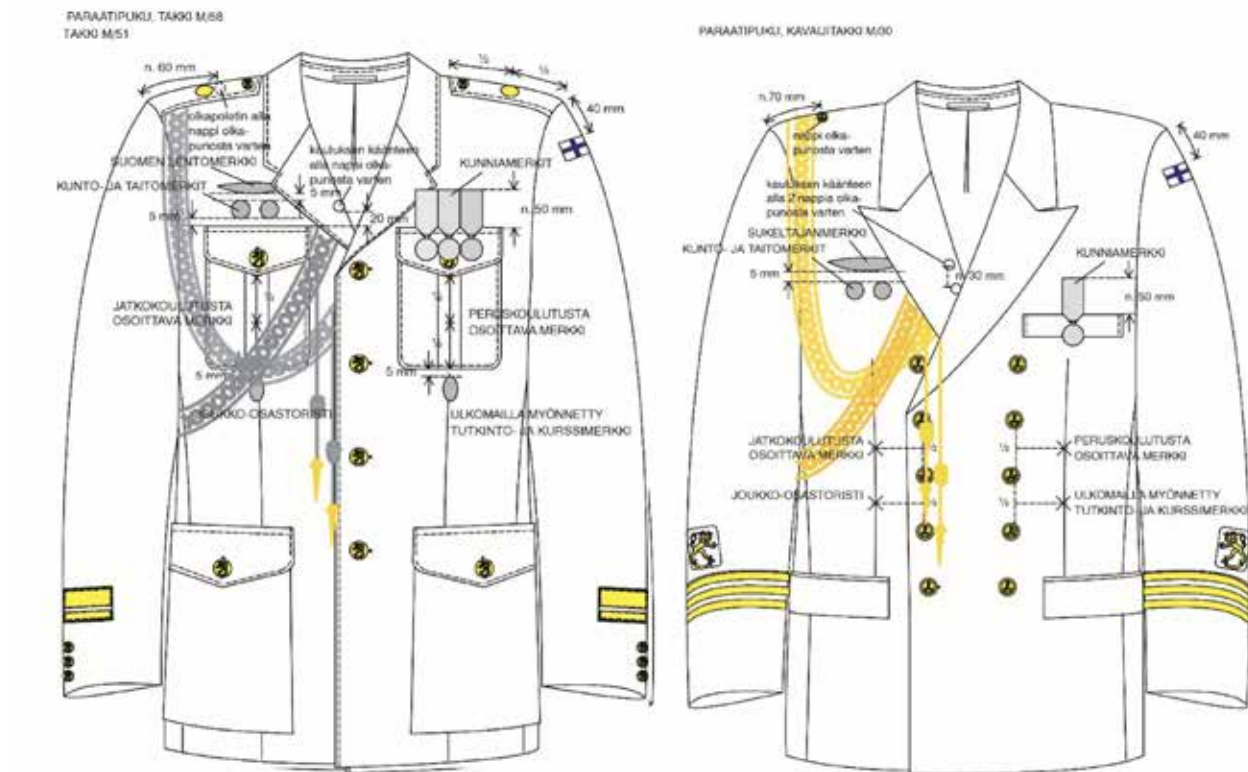
Sotilaspuvun käyttöä ohjaavat puolustusvoimien asiakirjat Sotilas- ja virkapuvut puolustusvoimissa, Sotilaspuvussa ja virkapuvussa kannettavat merkit ja tunnukset, Kunnia- ja ansiomerkkien kantaminen (23.1.2020) sekä Yleinen palvelusohjesääntö (2017). Nämä säännöt ja normit määrittelevät sen, miten reserviläisen tulee kantaa eri sotilaspukuja ja niihin kuuluvia tunnuksia. Ensimmäisistä asiakirjasta löytyvät vahvistetut kokoonpanot jokaisesta pukukokonaisuudesta. Myös Puolustusvoimien internet-sivut esittelevät pukukokonaisuudet kuvina. Omien maastopukujen käyttöä ohjaa erikseen asiakirja ”Omien maastopukujen RES M05 käyttö puolustusvoimien harjoituksissa ja muissa tilaisuuksissa.”

Sotilaspukujen yhdenmukainen, siisti ja säähän sopiva pukeutuminen antaa kuvan joukon hengestä ja toimintakyvystä. Kengänauhojen sullomisella varsinen ehkäistään kompastumisia ja taskujen kiinnittämällä tavaroitten katoamista - määräyksillä tavoitellaan siis myös käytännön hyötyjä.

Sotilaspuvun määritelmä

Sotilaspuku muodostuu, kun käytetään sotilashenkilöille vahvistettuja pukeita, sekä merkkejä ja tunnuksia. Tavallisin reserviläisen käyttämä sotilaspuku on maastopuku m/05, jonka päähineessä on kokardi, rinnassa arvomerkki ja hihassa joukko-osastotunnus sekä kansallistunnus eli Suomen lippu. Muita reserviläisillä nähtäviä sotilaspukuja ovat merivoimien erilaiset taisteluasut tai muut puvut, kuten harmaa palveluspuku m/58 tai musta juhlapuku m/87. Kaikista edellä mainituista löytyy myös päähineestä kokardi ja arvomerkit joko takin kauluksesta, olkapoleteista tai hihoista.

Mikä on maastokuvioitu puku ilman vahvistettuja

Kunniamerkkien ja muiden merkkien sijoittelu takeissa m/51, m/58 ja m/30.

merkkejä, päähineen kokardia, arvomerkkejä tai kansallistunnusta - ja mikä se on, jos siinä käytetään joi-tain muita merkkejä? Se on joko pelkkä suojavaate tai sotilaspukua erehdyttävästi muistuttava maastopuku.

Sotilaspuku maastossa ja harjoituksissa

Sotilaspuvun tarkoitus on maasto-olosuhteissa ja harjoituksissa auttaa sotilasta suojautumaan olosuhteilta sekä tähtystykseltä, jotta sotilaallinen tehtävä tulisi täytetyksi toimintakyky säilyttäen. Maasto-olosuhteista voidaankin ajatella, että kaikenmaailman majurit eivät ole siellä kyt-tämässä sitä, että onko hihassa tai taisteluliivissä jokin taistelumoraalia lisäävä velcro-merkki, jonka ansiosta keltaisen valtion taistelijat anovat armoa jo ennen iltauutisia. Maastossa olennaista on se, että vaatteet ja varusteet toimivat oikein.

Juhlissa sotilaspukuun pukeudutaan ohjesääntön mukaisesti, eikä melkein

Reserviläisen vuosikalen-terissa on nippu juhla- tai muistopäiviä, jotka on syy-tä painaa mieleen kuin oma syntymä- tai häpäivänsä. Kansallinen veteraanipäivä 27.4., kaatuneitten muisto-päivä toukokuun 3. sunnun-taina, Puolustusvoimain lippujuhlan päivä 4.6. sekä tietysti Suomen itsenäi-syyspäivä 6.12. ovat arvokkaita isänmaallisia juhla-päiviä, jolloin on tavallista järjestää esimerkiksi sep-peleenlasku ja kunniavartio kotikirkon sankarihautojen muistomerkillä. Myös päi-väjuhla ohjelmineen saate-taan viettää.

Mikäli reserviläisyhdistyksen juhlassa esiinnyttä

sotilaspuvussa, on se syytä tehdä oikein ja oikea tapa on seurata ohjesääntöjä ja normeja. Näin tulet samal-la viestineeksi niitä asioita, mitä juhlapukeutumisella viestitään muutenkin: kun-nioitetaan tilaisuuden luon-netta, tilaisuuden järjestäjiä ja tilaisuudessa huomioita-via. Jos tilaisuuden kutsusta ei selviä, millaisessa asussa saapuminen olisi sopivaa, kysy rohkeasti kutsujalta ja tarkasta vahvistettu sotilas-puvun kokonaisuus.

Kunniavartiossa yhtenäisen varustus

Tavallisin juhlapäiviin liit-tävä ”keikka” on kahden hengen kunniavartio muis-tomerkillä. Kunniavartion tärkein tehtävä on näkyä ja vartion näkyminen tulee tapahtua valokopioina toi-sistaan. Ennen tapahtumaa on siis syytä sopia varus-tuksesta, jotta se vartiossa olijoilla on yhtenäinen ja yhtäläisesti puettu; maas-topuvun housunpunnit on särmätty molemmilla varsikenkien sisään ja vetoketjut ovat kiinni. Täysiväriset arvomerkit ovat oikein päin (Kyllä, arvomerkkiruusu voi-vat olla väärin päin.), hihali-put ovat suorassa ja joukko-osastotunnus on oi-kealla paikallaan. Baretti on muotoiltu lämpimän veden avulla, laskeutuu oikealle korvalle ja lakkimerkki on vasemman silmän päällä.

Huono uutinen kaikille tie-dustelijoille, tulenjohtajille ja muille; koulutushaara-merkit ovat varusmiesten koulutushaaramerkkejä, re-serviläiset eivät niitä kanna. Myöskään suoritusmerkit eivät kuulu reserviläisen maastopuvusta ja suurista kunniamerkeistä muodos-tettavaan paraatipukuun m/05. Pakkastakkin ei kiinnitetä kunniamerkkejä ja ainoat merkit pakkasta-kissa ovat arvomerkkilaatta ja hihaliippu.

Kunniamerkkien ja muiden tunnusten kantaminen sotilaspuvussa

Tärkeimmät näkyvät tun-nukset palveluspuvussa m/58 ovat kauluslaatat ja niissä olevat arvomerkit. Reserviläisten kauluslaatat toihin aina alikersantista ylöspäin kuuluvat havun-oksakuviot laatan kärjes-sä. Valmistaessasi laattoja, huolehdi arvomerkkikul-mien ja -ruusujen symmet-riasta ja että arvomerk-kiruusuissa varjolehden piikki osoittaa alaspäin. Joukko-osastotunnukset, ”satiaiset”, kiinnitetään keskelle olkapoletteja. Re-serviläisellä on oikeus käyt-tää varusmiespalveluksen aikaisen joukko-osastonsa tunnuksia, vaikka joukko-osasto olisikin lakkau-tettu.

Missä kohden kannat si-nulle myönnettyä huo-

mionosoitusta? - Älä huoli, ohjesääntö kertoo sinulle senkin.

Kunniamerkin oikea pituus mitalin alareunasta nauhan yläreunaan on 10 cm. Voi siis olla, että saatuaasi kun-niamerkin, joudut säättä-mään nauhan pituutta. Mi-käli sorminäppäryys ei riitä, voi kunniamerkit lähettää Sotainvalidien Veljesliiton kunniamerkkipalveluun ommeltavaksi ja takaisin ne tulevat siistissä kun-niamerkkikannakkeessa. Vauhdikkaammasta juhlin-nasta vaurioituneet kunnia-merkit voi myös huollattaa samassa palvelussa.

Kun kunniamerkkinauhan yläreuna asetetaan samalle tasalle maastopuvun m/05 arvomerkkitarran yläreu-nan kanssa, on kunniamer-kin korkeuskohdistus oi-kea. Sivusuunnassa juhlin-nasta vaurioituneet kunnia-merkit voi myös huollattaa samassa palvelussa.

Kun kunniamerkkinauhan yläreuna asetetaan samalle tasalle maastopuvun m/05 arvomerkkitarran yläreu-nan kanssa, on kunniamer-kin korkeuskohdistus oi-kea. Sivusuunnassa juhlin-nasta vaurioituneet kunnia-merkit voi myös huollattaa samassa palvelussa.

Useampaa kunniamerkkiä kannetaan kannakkeessa. Noin viidennen kunniamerkin jälkeen nauhat asetetaan hieman toistensa päälle.

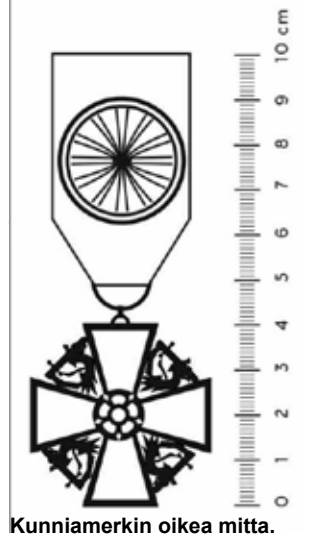
käli merkkejä on useampia, merkkien välinen keski-kohta on kohdistuspiste. AU- tai RU-kurssiristi ”le-pää” maastopuvun taskun keskikohdan päällä, samoin joukko-osastoristi nimilap-putaskun puolella.

Palveluspuvussa m/58 kunniamerkki kohdiste-taan rintataskun nappiin. Kun merkki tai parittoman merkkimäärän keskimmäi-nen merkki kilkkaa nappiin, on kohdistus oikea. Kurssi-risti kiinnitetään keskelle taskua. Joukko-osastoristi asetetaan siten, että ristin yläreuna on 5 mm kantajan oikean puolen rintataskun alasauman alapuolella, tas-kun keskilinjaan kohdistet-tuna.

Suoritusmerkit, kuten ampumamerkki tai juok-sumerkki asetetaan kanta-jan oikean puolen taskun keskilinjaan, 5 mm taskun yläreunasta katsoen. Kahta merkkiä kantaessa merkit tulevat kummallekin puo-lelle taskun keskilinjaa, noin suoritusmerkin väli-nen etäisyys välissään.

Teksti: Sami Salmu

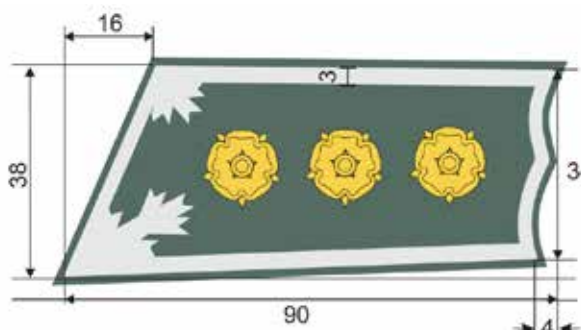
Lähteet ja kuvat:
Puolustusvoimat,
Ritarikunnat

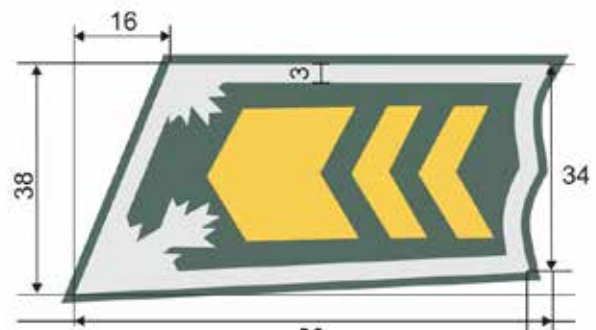
Kunniamerkin oikea mitta.

Useampaa kunniamerkkiä kannetaan kannakkeessa. Noin viidennen kunniamerkin jälkeen nauhat asetetaan hieman toistensa päälle.

Kapteenin kauluslaatta on pidempi kuin muiden sitä alempien sotilasarvojen kauluslaatat. Huomaa ruusun oikea asento.

Kympit puhki

Lokakuun ensimmäisenä sunnuntaina kokoontui kuusi naista Vetelin Ampumaratayhdistyksen radalle opiskelemaan varau-

tumisen ja turvallisuuden (VARTU) kurssilla pistooliammuntaa. Aamupäivällä opeteltiin pistoolin turvallinen käsittely, ase- osat,

huoltopurkaminen, huolto ja kokoaminen sekä toiminta häiriötilanteissa. Harjoiteltiin ampuma-asento, tähtäminen ja laukaisu il-

man patruunoita. Iltapäivän kruunasikin kovapanosammunta. Osalle pistooliammunta oli tuttua, joillekin ensimmäinen tutustuminen

ammuntaan. Pienen harjoittelun jälkeen kymmit tauluissa rupesivat löytymään itse kultakin kurssilaiselta. Kouluttajana, ammunnan ja

kurssinjohtajana tottunein ottein toimi Perttu Tunkkari.

Matti Vatka

Kaikissa ammunnoissa on se jännittävin hetki, kun marssitaan tauluille ja nähdään oman suorituksen onnistuminen.

Aseen hallinnan perusteet on jo käyty läpi, nyt on vuorossa ampuma-asennon, tähtäamisen ja laukaisun harjoittelu.

Reserviläisliiton uusi jäsenryhmä ampumaharrastajille

Vuoden 2021 alusta lähtien Reserviläisliiton jäsenillä on mahdollisuus liittyä uuteen ampumaharrastajien jäsenryhmään. Taustalla on vanhanmallisen Reserviläisten ampumaturvan päättymisen vakuutuskauden päättyessä 31.1.2021. Muutos on seurausta Finanssivalvonnan uusista määräyksistä.

Uuteen jäsenryhmään voi liittyä niin, että jäsenmaksulaskun yhteydessä maksaa vapaaehtoisesta toimintaturvamaksun, joka on tänä vuonna 35 €. Jäsen saa tällä muun muassa ampumaharrastuksen toimintaturvan sekä erikoisetuja.

Jäsenmaksulaskut postitettiin jäsenille tammikuun lopulla. Ne jäsenet, jotka ovat tilanneet E-laskun, menee automaattisesti vain pelkkä jäsenmaksu. Mikäli nämä jäsenet haluavat myös toimintaturvan,

tulee se erikseen maksaa. Ohje maksamisesta löytyy osoitteesta www.reservilaisliitto.fi/toimintaturva. Jäsenyys uudessa jäsenryhmässä antaa osallistumisoi- keuden Reserviläisliiton, Reserviläisurheiluliiton ja Suomen Reserviupseeriliiton liitto-, piiri- ja yhdistystason kilpailu- ja muihin tapahtumiin, joissa ammunta on keskeisessä roolissa, sekä Puolustusvoimien tai muiden tahojen yhteisiin tapahtumiin, joissa vaaditaan vakuutusturvaa. Tähän jäsenryhmään kuuluvat saavat myös ampumaharrastukseen liittyviä merkittäviä erikoisjäsenetuja. Yksi jäsenetuja tarjoava yritys on **Brownells**, jolla on erittäin laaja valikoima asealan eri tuoteryhmiä. Brownells toimii Suomessa verkkokaupan välityksellä ja sillä on isot varastot Yhdysvalloissa ja Saksassa.

Nettikauppa löytyy osoitteesta www.brownells.fi.

Toinen uudelle jäsenryhmälle erikoisetuja tarjoava yritys on **Oulun Ase**. Yritys tarjoaa reserviläisille tarkoin valikoituja aseita, asetarvikkeita ja patruunoita. Oulun Ase toimii tällä hetkellä verkossa sekä Kempeleen kivijalkamyymälässä osoitteessa Planneettatie 5. Nettikauppa löytyy osoitteesta www.oulunase.fi. Reserviläisliitto julkistaa talven ja kevään aikana uusia, rahanarvoisia erikoisjäsenetuja uudelle jäsenryhmälle.

Uuteen jäsenryhmään liittyneet saavat maaliskuussa postitse uuden jäsenkortin, jolla jäsenet voivat todistaa ampumaharrastuksen toimintaturvan voimassaolon. Kortin mukana tulee jäsenetuihin liittyvä kirje sekä ensimmäinen etukoodi.

OULUN ASE OY

BROWNELLS®
Serious About Firearms Since 1939™

Lisäksi muita jäsenetuja vuonna 2021

Puukkokauppaa saksalaisten sotilaiden kanssa

Arvo Jousmäen, s. 1928 Kauhavan Ylikylässä, kertomaa. Hän on tehnyt elämäntyönsä pääasiallisesti Vaasassa.

Arvo kertoo kuuluneensa niihin kolleihin, jotka jatkosodan aikana myivät puukkoja saksalaisille junanvaunuihin. Joukkoon kuuluivat mm. Heikki Lepistö ja Altti Kankaanpää. Matka kotimäeltä Loistolasta asemalle taittui polkupyörällä. Poljettavaa yhteen suuntaan oli n. 14 km.

Kauppaa ei kannattanut yrittää Kauhavalta pohjoiseen menevissä junissa, koska rintamalle menevillä sotilailta oli huonot ostohalut. Lomalaisjunissa, Kauhavalta etelään, asianlaita oli toisin: kauppa kävi hyvin.

Kauhavan asemalta ostettiin matkalippu Härmään. Asemapäällikkö Korpajaakko ei hyväksynyt poikien myyntimatkoja, eikä myynyt heille lippuja. Piti pyytää, että joku asemalla ollut aikuinen kävi ostamassa piletin. Korpajaakko yritti karhata kolleja pois asemalta. Pojat kuitenkin puikkelehtivat junanvaunujen välistä ja alta pako. Korpajaakko, iso mies kun oli, ei saanut kiinni.

Härmän asemalla jäätiin junasta pois ja käveltiin takaisin Kauhavalle päin paikkaan, jossa rata nousee. Vastamäessä junien nopeus hidastui niin, että kyytiin voitiin hypätä. Joskus vauhti oli kuitenkin niin kova, ettei kyytiin päässyt. Tuli hukkareissu.

Vaunujen päädyssä oli vinottain loivat tikkaat katolle ja katolla kaksi luukkua. Niistä puukkoja myytiin sisällä oleville sotilaille. Oli valittava sellainen vaunu, jossa oli huopakatto. Siellä kengät pitivät. Peltikatoille ei ollut menemistä. Kattoja pitkin hypättiin vaunusta toiseen, vaikka pelättiinkin.

Puukot Arvo osti Mäki-Pelkolalta ja Kuurteelta (Kuurre). Mäki-Pelkolan työnjohtajalta Matti Rukkilalta ja varastonhoitajalta Leila Hautalalta sai sekundapuukkoja melkein tupen hinnalla. Arvo paikkasi terän pirstiömiä rautamallilla.

Vaunun kattoluukusta puukko annettiin sotilalle. Joskus ostaja raaputti kynnellä maalia terästä. Arvon mieleen on jäänyt erityisesti se, että suomalaiset setelit, joilla saksalaiset maksoivat puukon, olivat sileitä, taittamattomia uusia rahoja. He pitivät niitä vihon sivujen välissä.

Kauhavalaisia puukkoja. Puukkimestari, musiikkimies Antton Kuulan (1877-1946) taidonnäytteitä. Altti Kankaanpään kokoelmassa. Kuva Jari Kankaanpää

Kaikki eivät aina maksaneet. Sotilas pani puukon selkäänsä taakse ja siitä se lähti kulkemaan taaksepäin kädestä käteen. Vaunuun ei voinut mennä peräämään saatavaansa. Sotilaat potkivat. Arvo itse menetti vain muutaman puukon maksamattomina.

Kerran Arvo sai ostetuksi hienot naisten siniset silkkihansikkaat. Hän tarjosi niitä luukusta saksalaiselle. Menivät sen tien, kun sotilaat ottivat hanskat, mutta eivät maksaneet. Harmitti silloin kovasti. Jos junan vauhti oli Kauhavan aseman kohdalla niin kova, ettei voinut hypätä kyydistä, annettiin mennä Lapuaa kohti Jänismäkeen. Pitkässä ylämäessä junan vauhti hiljeni niin, että siitä oli helppo hypätä pois. Sitten rataa pitkin kävelen takaisin asemalle ja sieltä pyörällä kotia Loistolaan.

Arvon rahat riittivät yleensä 5-6 puukon varastoon matkaa kohden. Sen verran sai helposti myydyksi Härmän ja Kauhavan välillä. Arvo saattoi pitää halpaa hintaa, kun oli saanut ostetuksikin sekundapuukot tuppien hinnalla. Myyntituloista hän antoi aina osan äidilleen kauppalaskuja varten. Ne pojat, joilla oli enemmän varaa, pitivät kymmenien puukkojen varastoja ja saattoivat käyttää Seinäjoen asemaa päätepaikkana.

Myymällä junanvaunun katolta puukkoja saksalaisille sai paremman tienistin kuin olemalla Mäki-Pelkolan puukkotehtaassa töissä. Vastoin käymisiäkin kylä tuli. Kun oli pyöräillyt pitkän matkan Loistolasta asemalle, odotettua sotilasjunaa ei aina tullutkaan. Työpäivä meni hukkaan. Kun asui kaukana asemalta, oli hankalaa saada oikeat tiedot sotilasjunien kulusta. Ne, jotka asuivat lähempänä, olivat paremmin perillä aikatauluista.

Arvo oli kuullut kerrottavan, että Seinäjoella saksalaiset olivat ampuneet katolle pojan, joka oli ollut myymässä puukkoja. Poika oli pudonnut radanvarteen. Ampujalla oli ollut rinnallaan ketjuissa riippuva metallilevy. Omakohtaista tietoa Arvolla ei asiasta ole.

Kerran venäläinen vanki Kauhavan asemalla pisti päänsä ylös vaunun katolla olevasta luukusta ja viittasi kädellä suuhunsa. Hänellä oli nälkä. Arvolla oli kädessään osuuskaupasta ostettu leipä, jonka hän oli jo osaksi syönyt. Hän heitti leipäpalan venäläiselle. Kääntyessään jo pois hän havaitsi, että venäläinen heitti hänelle jotakin maahan. Ne olivat miehen taskukellon perät, liivin päällä pidettävät. Tehty jouhista. Saksalainen vartija huomasi tapahtuman ja yritti saada Arvon kiinni, turhaan. Var-

tijalla oli pistooli lonkalla, mutta hän ei käyttänyt sitä. Perät ovat edelleen tallella ja mukana, nyt kun asiaa pannaan muistiin.

Kertomuksen merkitsi ylös Vaasassa 3.6.2003 puukkofestivaaleja varten, Erkki Rintala

Oikein merkitty, Arvo Jousmäki

Jouhista punotut taskukellon perät, jotka Arvo sai yllättäen venäläiseltä sotavangilta leipäpalaa vastaan.

Yhdessä paikallisesti vastustajan erikoisjoukkoja vastaan

Paikallisturvallisuus rakentuu monesta eri asiasta. Yksi niistä on paikallisjoukkojen erikoisjoukkojen vastainen toiminta, jossa jokaisella meistä voi olla oma osansa.

Erikoisjoukot pyrkivät luomaan epävarmuutta

Erikoisjoukkojen tehtäviä voivat olla esimerkiksi laajempiin sotatoimiin liittyvä tiedustelu, puolustajan kriittisiin kohteisiin vaikuttaminen tai selusta-alueen tuholaistoiminta. Tiedustelulla vastustaja hankkii tietoa puolustajan joukoista, suunnitelmista sekä toiminnan vaiheista. Tärkeimpiin paikkoihin vaikuttamalla häiritään esimerkiksi suunnitelmia, joukkojen perustamista tai siviilien arkista toimintaa, kuten sähkön- ja lämmönjakelua. Tuholaistoiminnalla myös häiritsemään muuta yhteiskunnan toimintaa sekä horjuttamaan alueen asukkaiden turvallisuuden tunnetta ja mielialaa. Erikoisjoukkojen toiminnan edellytykset ovat oikein ajoitettu toiminta oikeassa paikassa, sekä sen salassa pysyminen. Toiminnan salaaminen on erikoisjoukoille sananmukaisesti elinehto. Lähtökohtaisesti erikoisjoukot toimivat vastustajan alueella ilman omien joukkojen tukea. Tämän vuoksi erikoisjoukot panostavat operaatioturvallisuuteen ja valmistautuvat huolellisesti jokaiseen toimenpiteeseen. Puolustaja on yleensä siinä vaiheessa jo myöhässä, kun se joutuu vastaamaan erikoisjoukkojen avaamaan tuleen.

Erikoisjoukkojen toimintaan varaudutaan ja koulutaudutaan

Erikoisjoukkojen toimintaan voidaan varautua, ja tästä syystä toimintaa har-

joitellaan säännöllisesti. Salo 21 -paikallispuolustusharjoituksessamme vastustajan erikoisjoukot näyttelevät isoa roolia osassa harjoitteita. Paikallisjoukot koulutautuvat ja harjoittelevat toimintaa omilla kotikonnuillaan, jossa toimiminen on edukkaampaa. Erikoisjoukkojen muodostamaan uhkaan vastataan kattavalla tilannekuvalla, nopealla reagointivalmiudella sekä tärkeiden kohteiden ja toimintojen suojaamisella.

Erikoisjoukkojen vastainen toiminta ei kuitenkaan ole vain paikallisjoukkojen vastuulla, vaan se rakentuu monesta eri tekijästä. Tilannekuvan muodostaa paikallisjoukkojen ja alueella olevien muiden viranomaisten keskenään jakama tietoisuus alueen turvallisuustapahtumista ja mahdollisista häiriöistä. Tavoitteena on välttää tiedon siiloutumista, eli tiedon jäämistä vain yhden viranomaisen tietoon. Tästä syystä paikallispuolustusharjoituksissa kiinnitetään huomiota erityisesti moniviranomaisyhteistyöhön, ja tilannekuvan vaihtoa harjoitellaan.

Tilannekuvaa täydentää

alueella asuvan väestön havainnot. Tilannekuvan parantamiseksi jokainen paikallinen asukas voi antaa panoksensa paikallisturvallisuuden eteen ilmoittamalla epäilyttävistä havainnoista viranomaisille. Alueella asuva maanviljelijä tai metsänomistaja on paras henkilö arvioimaan omassa lähipiirissään mahdollisesti tapahtuneet muutokset.

Paikallisjoukot luovat iskukyvyn

Puolustusvoimat ja muut viranomaiset ylläpitävät valmiutta, jolla reagoidaan mahdollisiin häiriötilanteisiin. Sotatoimialueesta poiketen, selusta- ja tukialueella sotilaiden lisäksi poliisilla ja rajavartiolaitoksella on keskeinen rooli turvallisuuden ylläpitämisessä. Paikallisjoukoissa erityisesti maakuntajoukot muodostavat paikallisen sotilaallisen iskukyvyn. Poliisi voi käyttää vaativiin tehtäviin koulutettuja erityisryhmiään. Yhteistoimintaa erikoisjoukkojen toiminnan paljastamiseksi ja joukkojen kiinniottamiseksi tai tuhoamiseksi harjoitellaan säännöllisesti.

Tilannekuvan ja valmiuden ylläpidon lisäksi yhteiskunnan toiminnan ja maanpuolustuksen kannalta kriittiset kohteet suojataan. Kohteille voidaan ryhmittää paikallisjoukkoja, esimerkiksi suojauskomppanioita tai niitä voidaan valvoa säännöllisellä aluepartioinnilla ja teknisillä järjestelmillä. Suojaamiseen kuuluu aktiivinen ja ennaltaehkäisevä toiminta. Kohteen suojaaminen aloitetaan riittävän etäältä kohteen ulkopuolelta. Kohdetta tiedustelevalle erikoisjoukkopartio pakotetaan toimimaan varovaisemmin, hitaammin ja riskejä vältellen. Tällöin vastustaja joutuu toimimaan heikommilla lähtötiedoilla, jolloin operaation keskeyttäminen on todennäköisempää.

Me kaikki osallistumme erikoisjoukkojen vastaiseen toimintaan

Paikallispuolustus ja siihen keskeisesti liittyvä erikoisjoukkojen vastainen toiminta on laaja-alainen ja monikerroksinen kokonaisuus, jonka hallinta edellyttää jatkuvaa harjoittelua ja eri toimijoiden saumatonta yhteistyötä. Aktiivisissa toimenpiteissä, kuten suojaamisessa, viranomaiset ovat keskeisiä toimijoita. Perinteisestä sodankäynnistä poiketen, jokaisella alueen ihmisellä on lisäksi merkittävä rooli. Mahdollisimman avoin ja reaaliaikainen viestintä auttavat väestöä ymmärtämään viranomaisten toiminnan tavoitetta ja tarkoitusta. Toisinaan viestinnän tavoitteena on kerätä mahdollisimman paljon havaintoja alueen ihmisiltä, toisinaan taas voi olla tarpeen pyytää ihmisiä välttämään esimerkiksi operoinnin kannalta tärkeitä alueita.

Vastustajan erikoisjoukkojen toiminta estetään tai ainakin tehdään erittäin vaikeaksi, kun rajoitetaan niiden vapaa liikkuvuus ja tiedonsaanti. Avainsana on ennaltaehkäisy. Parhaimmin onnistunutta erikoisjoukkojen vastaista toimintaa on, kun ei kohdata yhtään tehtävää valmistelevaa tai sitä suorittavaa taistelijaa. Tällöin erikoisoperaation inhimillinen tai taloudellinen hintalappu on saatu niin suureksi, että siihen ei ole kannattanut ryhtyä. Paikallisjoukkojen tavoitteena tuleekin olla, että yhtään laukausta ei tarvitse ampua.

Porin prikaati 8.3.2021

Kuvat: Puolustusvoimat, Porin prikaati

PORIN PRIKAATI
PAIKALLISPUOLUSTUS

Vaasan sotasairaalat 1918–1945

27. Sotasairaala

Vaasassa toimi Vapausso-
dan alussa, sen ajan olo-
suhteissa suuri sotasairaala.
Vuoden 1918 alusta sairaa-
la toimi Kauppapuistikon
kansakoulussa, joka tun-
nettiin ruotsalaisena kansa-
kouluna. Ylilääkärinä toimi
tuon muutaman kuukauden
ajan tuleva prof. Ludvig
J. Lindström. Hän toimi
myös muutaman kuukau-
den armeijan ylilääkärinä.
”Onkohan sotasairaalan nu-
merolla yhteys 27. Jääkä-
ripataljoonaan? Uskonpa,
että on”, arveli lääkintöneu-
vos Reijo Salmi.
Vaikka syksyllä 1939 liike-
kannallepano julistettiin jo
13.10.39 YH:na, ei suurin
osa kansasta uskonut so-
dan syttyvän. Siitä varmaan
johtui, että esimerkiksi so-
tasairaaloiden kunnosta-
miseen ei täydellä teholla
ryhdytty.
Vaasaan valmistui syksyn
1939 aikana uusi Keskus-
kansakoulu. Onneksi sinne
ei vielä Talvisodan alkuun
mennessä ollut saatu ka-
lusteita, vaan kansakoulu
toimi vielä syyslukukauden
Raastuvankadun vanhassa
koulussa. Kun sitten sota
30.11.1939 alkoi, otettiin
uusi koulu 27. Sotasaira-
alan käyttöön. Ja mikä oli
ottaessa, kun tyhjä uusi
koulu oli kuin sairaalaksi
rakennettu: 26 600 m² uut-
ta puhdasta tilaa. Vaasan
kaupunginsairaalan johtava
lääkäri Ludvig Lindström
pani toimeksi ja ylihoitaja
Jusell keräsi hoitajakuntaa.
Koulun I kerrokseen varus-
tettiin pommisuoja, metal-
lityöpajasta muodostettiin
leikkaussali. Ruokalaa var-
ten oli jo valmiit tilat. Ul-
koa tuo I kerros suojattiin
hiekkasäkein.
Viikkoa ennen joulua saa-
puivat sairaalaan ensim-
mäiset haavoittuneet. Oli
selvää, että maan länsirajal-
la olevaan sairaalaan, jossa
turvallisuus oli selvästi var-
mempaa kuin lähempänä
rintamaa olevissa sairaa-
loissa, tuotiin ne vaikeasti
haavoittuneet potilaat, jotka
kestivät kuljetuksen. Tämä
on havaittavissa myös lää-
kärimiehityksessä: kaikki
sairaalan kolme lääkäriä,
Lindström, Slätis ja Tam-
misaaren kaupunginlääkäri
olivat kirurgeja. Tarmok-
kaana ylihoitajana toimi
neiti Klockars.
Joulu- ja tammikuun
vaihteessa tulivat rajut il-
mapommitukset. Erityisesti
pommitettiin Kasarmialuet-
ta ja Kasarmintoria. Kaikki
27. Sotasairaalan Raastu-
vankadun puoleiset ikku-
nat särkyivät. Seuraavana
päivänä kaupungin miehet
peittivät ikkunat pahveil-
la. Sisäpuolelta hoitajat
yrittivät peitellä ikkunoita
huovilla. Koulun vahtimes-

Uusi kansakoulu Raastuvankatu 41—43, Sotasairaala SS 27.
Nya finska folkskolan Rådhusgatan 41—43. Krigssjukhus SS 27.

tari Jalonen olisi mitalin
ansainnut siitä, että hän val-
voi koko yön ja pystyi jää-
tyneillä haloilla pitämään
lämmön siksi korkealla,
että yhtään lämpöpatteria ei
jäätyneen takia haljennut.

Tähän rakennukseen, joka
sijaitsee Kasarmialueen
pohjoislaidalla, sijoitettiin
Jatkosodan aikana 27. So-
tasairaalan esikunta ja sisä-
tautiosastoja.

**Jatkosodan aika 1941–
1944**
Kesäkuun 17. päivänä 1941
katsoi valtakunnan johto ti-
lanteen sellaiseksi, että kai-
ken varalta oli toimitettava
liikekannallepano. Silloin
oli jo kokemusta, kuinka
on toimittava. Päämajaan
oli muodostettu Lääkin-
tätöimisto ja se oli jaettu
kahteen osastoon. Lääkin-
tätöosasto II:n alaisuuteen
kuuluvivat Sotasairaalat ja
niiden toiminta. Se määräsi
kuhunkin sairaalaan pääl-
likkölääkärin ja talouspääl-
likön. Näiden tehtävänä oli
sitten järjestää sairaalan toi-
minta, valita henkilökunta
ja määrätä kunkin tehtävät.
Sairaalan valmius ja toi-
mintamuodot olivat talvi-
sodan ja välirauhan aikana
kehittyneet niin pitkälle,
että ne liikekannallepanon
alkaessa olivat nopeasti
polkaistavissa toimintaan.
Vaasaan sijoitettiin nyt-
kin 27. Sotasairaala. Sen
päällikkölääkäriksi Lää-
kintätöosasto II oli määrän-
nyt lääkintämajuri Gunnar
Nylanderin ja talouspääl-
liköksi helsinkiläisen majuri
Yrjö Peltosen. Heidän esi-

tyksestään muodostettiin
sairaalalle puolustusvoimi-
en määräyksen mukaisesti
Esikunta. Päällikkölääkärin
ja talouspäällikön lisäksi
määrättiin seuraavat
viranhoidajat: rahastonhoi-
tajaksi Hankkijan johtaja
Väinö Korhonen ja apu-
laiseksi opettaja Yrjö Hur-
me. Komendantiksi majuri
Lill-Broända ja apulaiseksi
oik.tiet.opisk. H. Sjöblad.
Puolustusvoimissa on
vaihtuvuus yleistä. Niinpä
vuoden loppuun mennessä
tapahtui jo seuraavia muu-
toksia: Talouspäällikkö
Yrjö Peltosen siirrettiin So-
tasairaaloitten tarkastajaksi
ja uudeksi talouspäälliköksi
määrättiin Teräs Oy:n joh-
taja, sot.virk. Jouko Esko-
la ja hänen apulaisekseen
konttoripäällikkö, sot.virk.
Aimo Manninen. Rahaston-
hoitaja Väinö Korhonen va-
pautettiin 1897 syntyneenä
sotapalveluksesta ja hänen
tilalleen määrättiin opettaja
Yrjö Hurme.
Komendantti Lill-Bro-
ända määrättiin jonkin
toisen sotasairaalan
talouspäälliköksi ja
uudeksi komendantiksi tuli
vänrikki Urho Toppinen.
Sairaalapastorina toimivat
Johannes Wirtanen ja John
Forsberg.
Sotasairaalan suuruudessa
laitoksessa on erittäin pal-
jon potilaiden kuljetuksia
linja-autoilla sekä tavarain
kuljetuksia kuorma-au-
toilla. Siksi muodostettiin
esikunnan komendantinvi-
rastoosasto, jota
johti ylik. Tauno Heiniö.
Sotasairaala tarvitsi myös
apteekin ja sellaisena toi-

mi koko sodan ajan Vaasan
Alatorilla toimiva Bran-
derin apteekki. Sairaalan
asioita siellä hoiti armeijan
palveluksessa oleva farma-
seutti Hjörvard Ström.
Jaostosairaalat
27. sotasairaala ei ole käsi-
tettävä yhtenäisenä laitok-
sena, vaan se oli jakautunut
moneen yksikköön, jotka
toimivat erillisinä, sairaa-
lan esikunnan valvonnan
alaisina. Sotien aikana jou-
tuivat miltei kaikki kou-
lurakennukset toimimaan
sairaalayksikköinä, jaosto-
sairaaloina. Jaostosaira-
aloitten määrä oli paljolti
riippuvainen sotatoimien
rytmistä. Sodan alun hyök-
käysvaihe, Maaselän ja
Rukajärven taistelut sekä
Laatokan Kannaksen tal-
vitaistelut ja lopuksi kesän
1944 suurtaistelu rytmitti-
vät sairaaloitten toiminnan.
Syksyn 1941 hyökkäys-
vaihe työllisti sairaalat.
Uusia jaostosairaloita oli
avattava tarpeen mukaan,
ja siksi niiden avaaminen
tiesi äärettömän paljon
järjestelyjä. Oli hankittava
tarpeellinen henkilökunta,
tarvittava sairaalakalusto,
keittiö ja sinne henkilökun-
ta.
Kun rintamalla tulee hiljai-
nen vaihe, on taloudellista
siirtää potilaita hyvin va-
rustettuihin jaostosairaloi-
hin ja sulkea pieniä pois.
Näin toimittiin 27. Sotasai-
raalassakin.
Yllättävä kesähyökkäys
Kannaksella tuli sairaalavä-
lellekin yllätyksenä. Uusia
jaostosairaloita oli avat-
tava, sillä sairaalajunia tuli
joka päivä.

Kesällä 1944 oli 27. Sota-
sairaalalla 15 jaostosaira-
laa:

I.	Kauppa- puistikon kansakoulu
II.	Keskus- kansakoulu
III.	V a r u s - kuntasairaala
IV.	V a a s a n Tyttökoulu
V.	V a a s a n Ruotsalainen Lyseo
VI.	V a a s a n Kaupunginsairaala
VII.	V a a s a n Suomalainen Lyseo
VIII.	V a a s a n Yhteiskoulu
IX.	V a a s a n Ruotsalainen Tyttökoulu
X.	T e o l l i - suuskoulu
XI.	Palosaa- ren kansakoulu
XII.	Onkilah- den kansakoulu
XIII.	Ruotsa- lainen Yhteiskoulu
XIV.	Raastu- vankadun kansakoulu
XV.	V a n h a n Vaasan sairaala

Jaostosairaala VIII:aan,
Vaasan Yhteiskouluun oli
sijoitettu sekä sairaalan
esikunta, johon kuulu-
neessa päällikkölääkärin
toimistossa pidettiin lääkä-
reiden jokaviikkoiset neu-
vottelut, että taloustoimisto,
johon kuuluivat talouspääl-
likön ja rahastonhoitajan
virastot. Siellä sijaitsi myös
komendantin toimisto, jo-
hon kuuluivat järjestysasiat
ja kuljetusasiat.

Yhteiskoulun muut kerrok-
set olivat varsinaisen sai-

raalan käytössä. Sairaala
oli tarkoitettu pääasiassa
sisätautipotilaille, kun taas
Keskuskansakoulussa toi-
miva Jaostosairaala II oli
tarkoitettu pääasiassa ki-
rurgista hoitoa tarvitseville.
Tämä tärkeä asia huomioi-
ttiin aina lääkäreitä sijoitet-
taessa.

Jaostosairaala X:ssä eli
Vaasan Teollisuuskoulussa
oli sotavankisairaala, johon
tarpeen vaatiessa sijoitet-
tiin suomalaisiakin poti-
laita. Kesällä 1944 suuren
kesähyökkäyksen aikana
sairaalassa työskenteli jopa
sotavankilääkäri.

Jaostosairaala XIV., Raas-
tuvankadun kansakoulu,
oli pyhitetty 27. Sotasai-
raalan varastoksi. Sinne
oli sijoitettu eri osastoihin
päälyysvaatteet, liinavaat-
teet sekä niiden korjaamot,
joissa työskentelivät hel-
sinkiläiset neidit Forsman
ja Lindgren. Siellä oli omat
osastonsa myös sairaalaka-
lustolle. Kalustevaraston
täydellisyyttä kuvaa sekin,
että varastoa perustettaessa
kesällä 1941 sinne tuotiin
suuri autokuormallinen
raakalaudasta naulattuja
ruumisarkkuja. Kolmen
vuoden aikana ne kyllä
jouduttiin käyttämään lop-
puun.

Tämän Jaostosairaalan
toisen kerroksen tiloihin
oli sijoitettu myös 27. So-
tasairaalan veripalvelu.
Päämajan Lääkintätöosasto
II. veripalvelutoiminnan
johtajana toimi luutnantti
Niilo Visapää. Hän kiersi
ohjaamassa veripalvelu-
toimintaa maan kaikissa
sotasairaloissa. Jokaisessa
sotasairaalassa johti tätä
toimintaa naispuolinen
hammaslääkärikandidaat-
ti. Näin oli Vaasassakin, ja
vuosien kuluessa he vaih-
tuivat useasti. Arvattavasti
edellinen kandidaatti meni
trenttimään opintojaan, ja
tilalle tuli uusi kandidaatti
– aina nainen.

Jaostosairaala XV:ssä, Van-
han Vaasan sairaalassa,
hoidettiin pääasiassa sel-
laisia potilaita, jotka olivat
saaneet henkisiä vaurioita.
Heitä hoiti siellä sairaalan
oma henkilökunta.

Näin suuressa laitokses-
sa toimi päivisin ihmisiä
eri tehtävissä varsin suuri
määrä. Tässä voi mainita
vain muutamia. Lääkäreis-
tä on aikaisemmin mainittu
jo Nylander, Lindström ja
Slätis. Jaostosairaala II:n
johtavana lääkärinä toimi
koko sodan ajan jääkäri-
lääkintämajuri Gunnar von
Hertzen. Hän oli kirurgi
ja erikoista luottamusta
herättävä ihminen – niin

kuin suuren talon juureva isäntä. Muita olivat_Keskuskan-sakoulun röntgenlääkäri Zitting, Holsti, patologi Walgren, Hartman ja Sarparanta, Lundmark ja Katz olivat vaasalaisia lääkä-reitä. Jaostosairaala II:ssa eli Keskuskansakoulussa työskennellyt lääk.kapt. Per Malm siirrettiin sodan jat-kuessa Pietarsaareen.

Esikunnassa ja jaostosai-raaloiden toimistoissa tar-vittiin paljon konekirjoitta-jia, kortistojen hoitajia, ym. Näistä suurin osa oli lottia. Lottatyötä tekemässä olivat mm. Maija Hanén, Aino Heikkilä, Helinä Jaakkola, Ann-Maj Kaas, Lyyli Lai-ne, Maija Lundström, Sirk-ka Salmi, Sirkka Uusikylä ja Tuttu Tikanoja.

Palkattuina työntekijöinä olivat mm. Rakel Palomäki, Annikki Ruokolainen, An-na-Liisa Sippola, rva Ståh-lberg, Toini Savonheimo ja Tellervo Sundström.

Unohtaa ei myöskään voi pankkivirkailijoita: Helvi Kaurasta, Ilta Keroa, Irja Luutosta, neiti Niemistä ja Irja Poikolaa, jotka iltaisin kävivät sairaaloissa päivä-rahoja maksamassa ja kor-tistoja hoitamassa.

Monet potilaat, varsinkin nuoret upseerit, tarjoutuivat toipumisaikanaan toimisto-työhön. Tarvittiin myös va-paaehtoisia työntekijöitä, ja heidän joukossaan oli sekä partiolaisia että sotilaspoi-kia. Sota on kansalle ja sen asukkaille suuri onnetto-muus. Kun haavoittunut so-tilas sairaalaan selvittyään pääsee puhtaiden lakanoi-den väliin, hän poikkeuk-setta tunnustaa, että on kuin olisi päässyt taivaaseen. Varmaan 27. Sotasairaala aikanaan on tuhansille po-tilaille antanut saman tun-teen.

”27. Sotasairaala sai jatko-sodan aikana toimia rau-hassa. Ei ilmahyökkäyksiä

eikä hälytyksiä. Ajoittain oli varmasti työtä vuorotta. Sodan lopussa, Kirvesmie-henkadun asukkaana, sain nähdä mahdollittoman mää-rän invalideja, jotka olivat uhranneet terveytensä, että voimme nyt elää vapaassa hyvin voivassa Suomes-sa. Heitä on vielä joukos-samme, kun vapaa Suomi täyttää 90 vuotta. Kiitos ja kunnioitus heille” totesi lääkintöneuvos Reijo Salmi vuonna 2007.

Raimo Havusela
10.2.2021

*Lähteet:
Hurme, Yrjö. ”27.Sota-sairaala”. Julkaisematon kuvaus 1940- luvun lopulta.*

Salmi, Reijo. ”Vaasan sota-sairaalat viimeisten sotien aikana”. Esitelmä 2000-lu-vun alussa.

Wester, Felix 1940: Sotaku-via Vaasasta 1939-1940, Krigsbilder från Vasa.

”Kolme sotaa, kaksi kapinaa, neljä linnareisua”

Everstiluutnantti Paavo Susitaival (1896–1993) saavutti menestystä vapaus-, talvi- ja jatkosodassa. Alaiset kokivat hänet miehiä säästämään pyrkivänä, inhimillisenä johtajana. Susitaival julkaisi useita sotahistoriallisia kirjoja, ja toimi politiikassa Isänmaallisen Kansanliikkeen järjestöpäällikkönä ja kansanedustajanakin.

Paavo Susitaipaleen lapsuus osui sortovuosiin. Se oli taloudellisesti turvattu, sillä hänen isänsä tohtori V. O. Sivén omisti Helsingissä Kammion hermotautisairaalan. Sivénien kesät kuluivat Haloniemen tilalla Ruokolahdella, ja tätä kautta syntyi läpi elämän kestänyt yhteys Etelä-Karjalaan.

Isä-Sivén oli innokas itsenäisyysmies, joka kuului 1900-luvun alusta aktivis-tien Voima-liittoon ja myöhemmin jääkäriliikkeeseen. Isältään poika omaksui venäläisvastaisuutensa ja uskon suoraan toimintaan. Pojan itsetunnon ruokki murtumattomaksi lapsiensa kykyihin luottanut äiti Siiri, joka itse oli kasvanut Snellmanin suomalaisuusaatetta vaalineessa Blomstedtien fennomaanikodissa ja oli Suomen ensimmäisiä nais-sylioppilaita.

Lapsiensa mieleen äiti te-roitti periaatteen, että ”on

elettävä aatteen puolesta, muuten elämä ei ole min-kään arvoista”. Tämän periaatteen mukaan pojat, Paavo ja häntä pari vuotta nuorempi Bobi elivätkin.

Jääkäriliikkeen tehtävissä

Paavo Susitaipaleen – tuol-loin vielä Sivénin – pääs-tessä ylioppilaaksi keväällä 1915 oli maailmansota puh-jennut ja maan alla vaikutti jääkäriliike. Eräs liikkeen johtohahmoista oli hänen isänsä. Susitaival toimi jää-käriliikkeessä värvärinä, kuriirina ja itäisen etappi-reitin hoitajana. Tehtävien-sä ja terveytensä takia hän ei itse päässyt jääkäriksi Saksaan. Venäjän vallankumouksen puhjettua maaliskuussa 1917 aktivistitoiminta vil-kastui, ja yhdessä maisteri Elmo E. Kailan kanssa Su-sitaival perusti Uusi Met-sätoimisto -nimisen peite-yrityksen johtamaan koko maan suojeluskuntatyötä.

Itseään korostamaton ja uupumattomalta tuntunut Kaila oli isän ohella se henkilö, jonka voi sanoa vaikuttaneen esikuvallaan eniten Susitaipaleen maail-mankatsomuksen muotou-miseen. Kaila ja Susitai-val olivat aktivisteja, jotka hyväksyivät keinoja kaihta-mattoman toiminnan Suo-men itsenäisyyden puolesta kaikissa olosuhteissa.

Pääsy ilman erikoislupaa kielletty”, lukee venäjäksi eversti-luutnantti Paavo Susitaipaleen takana olevassa tolpassa. JR 29:n komentaja miehineen ei kuitenkaan hankkinut eri-koislupaa vallatessaan Värtsilän takaisin Suomelle Karjalan Armeijan yleishyökkäyksen toisena päivänä 11. heinäkuuta 1941. – SA-kuva.

Lentävä komppania

Susitaival lähti vapausso-taan Pohjois-Karjalan suo-jeluskuntien piiripäällikkö-nä ja sai mainetta Karjalan rintamalla toimineen lentä-vän komppanian johtajana.

Hänet ylennettiin suoraan kapteeniksi ilman muo-dollista sotilaskoulutusta. Ylentäminen upseeriksi

ei ollut tuohon aikaan ta-vatonta, joskin nimitys aktiivikapteeniksi oli jo harvinaisempi, ellei ainoa laatuaan. Ylennyksen taus-talla olikin todennäköisesti inhimillinen erehdys. Tästä syystä Susitaival pyrki so-dan päätyttyä hankkimaan parasta mahdollista sotaop-pia.

Lupaavasti edennyt ura katkesi keväällä 1921, kun Susitaival pyysi eroa armei-

jasta. Hän nimittäin jatkoi veljensä, Repolan nimis-miehenä toimineen ja siellä itsensä surmanneen Bobi Sivénin aloittamia valmis-teluja Itä-Karjalan nostatta-miseksi kapinaan Neuvos-to-Venäjää vastaan ja siten vastasolmitun Tarton rau-han rikkomiseksi. Tapahtu-makulku katkeroitti nuoren upseerin mielen. Hän ha-keutui siviilinä Saksaan ja järjesti yksityiset sotakor-keakoulukurssit joukolle suomalaisia upseereita.

Susitaipaleen sotilasura jatkui eri tehtävissä suo-jeluskuntajärjestön palve-luksessa, kunnes se jälleen katkesi. Nyt jo everstiluut-nantiksi ylennyt aktivisti ryhtyi politiikkaan näky-västi keskelle Mäntsälän kapinan pyörteitä, jotka veivät hänet vankilaan liki vuodeksi. Vapauduttuaan hän alkoi organisoida La-puan liikkeen jatkajaksi perustettua Isänmaallista kansanliikettä.

Legenda jo eläessään

Akateemisen Karjala-Seu-ran ja erityisesti IKL:n sini-mustaa väriä tunnustaneen koulunuorison keskuudessa Susitaival oli eräänlainen legenda jo eläessään. Hän tuli tunnetuksi räväkkä-nä puhujana, joutuipa hän erään puheensa takia taas vankilaankin hallituksen halventamisesta. Eduskun-taan hänet valittiin 1939 Viipurin läänin itäisestä vaalipiiristä. Talvisodan sytyttyä Susitai-

val irtautui eduskunnasta. Hän sai komentoonsa Ryh-mä Suden, johon kuului suurimmillaan Jalkaväki-rykmentti 65 ja pari erillistä pataljoonaa. Näillä miehillä hän osallistui puna-armei-jan 163. divisioonan mou-karointiin Suomussalmen korpiseuduilla. Suomalaiset pysäyttivät vi-hollisen. Voitto oli Susitai-paleen elämän kohokohta. Iloa tosin himmensi myö-hemmin kenraali Hjalmar Siilasvuon kirja *Suomus-salmen taistelut*, jossa hän otti voitosta miltei kaiken kunnian itselleen. Menestys avasi Susitaipaleelle kui-tenkin jälleen vakinaisen paikan armeijassa.

Jatkosodan hyökkäysvai-heessa hän pääsi valtaa-maan vaalipiiriään takaisin ja luomaan keskipohjalai-sista reserviläisistä kootun Jalkaväkirykmentti 29:n komentajana haaveile-maansa Suur-Suomea.

Yksi elämän tähtihetkiä lienee ollut hänen Äänis-linnassa pitämänsä puhe helmikuussa 1942, kun hän toivotti aateveljensä terve-tulleiksi AKS:n 20-vuoti-sjuhlisiin. Susitaival julisti, että ”Suomen armeijan teot – eikä velvollisuuk-siaan pakoilevien kamari-poliitikkojen lipevät kielet – luovat nyt historiallisia tosiasioita”. Varoittipa hän epäilijöitä vetämästä suu-taan hymyyn, jos juhlassa ennustetaan suomalaisten tapaavan lähiaikoina ”yl-väät samurait Uraalilla”,

Jatkosodan hyökkäysvaihe kysyi fyysistä ja henkistä kuntoa. ”Ei kaatuneita, vaan loppuun väsyneitä suomalaisia sotilaita” lukee tämän 30. syyskuuta 1941 otetun SA-kuvan tiedoissa. Taustalla palaa Petroskoi.

sillä suurempiakin ihmeitä oli hänen mukaansa jo tapahtunut.

Sotien jälkeen

Unelma särkyi kuin saippuakupla. Suur-Suomesta tuli tynkä-Suomi, ja Susitaival sai eropassin armeijasta. Mutta vaikka yhteiskunta muuttui, hän jatkoi omalla linjallaan toteuttaen kutsumustaan toisin keinoin. Susitaival vetäytyi julkisuudesta ja ryhtyi kirjailijaksi. Lukuisten tilaushistoriikkien lisäksi hän julkaisi sotahistoriallisia tutkielmia, lehtiartikkeleita, muistelmansa sekä pari vuotta ennen kuolemaansa runojaan.

Toisaalta Susitaival ei olisi ollut Susitaival, jos hän ei olisi varautunut Neuvostoliiton miehitykseen muun muassa kätkemällä yksityisesti aseita.

Susitaival teki 1950-luvulla eräänlaista ”Lönnrot-työ-

tä” kulkiessaan pari vuotta ympäri maata haastatellen ja keräten aineistoa 1920–1940-lukujen oikeistoradikaalista liikehdinnästä. Hän tuli vuosikymmenten varrella tunnetuksi toisinajattelijana Kekkosen tasavallassa sekä piilovai-kuttajana maanpuolustuspiireissä. Menneisyyttään hän ei katunut. Lehtien merkkipäivähaastattelijoille hän saattoi ilikurisesti ilmoittaa olevansa ”musso-liaaninen fasisti”.

Susitaipaleen jälkimaine on jokseenkin kaksijakoinen. Hänen kunnostautumisensa sotilaana toki tiedettiin ja sitä arvostettiin asiaa tuntevissa piireissä. Sodanaikaisten alaisten keskuudessa eli muisto miehiä säästämään pyrkineestä, inhimillisestä johtajasta. Suurta yleisöä Susitaipaleen poliittinen tausta on sen sijaan hämmentänyt.

Susitaival ei koskaan saanut ylennystä everstiksi.

64 vuotta everstiluutnantin arvoisena on toisaalta eräänlainen ennätys sekin.

Paavo Susitaipaleen elämää luonnehtii hänen oma, monessa yhteydessä lausumansa ja monien muiden sittemmin siteeraama itseironisen pelkistetty motto: ”Kolme sotaa. Kaksi kapinaa. Neljä linnareissua. Kerran valitettavasti myös eduskunnassa...”

Tämän kirjoittajalla oli kunnia osallistua Paavo Susitaipaleen hautajaisiin Ruokolahdella 1993. Siunaustilaisuudessa veisattiin virret *Maa on niin kaunis* ja *Jumala omi linnamme*; saattomusiikkina *Narvan marssi*.

Vainajan toivomuksesta arkkuun pantiin hänen upseerimiekkansa vapaussodasta, jotta tulevaisuuden arkeologit ymmärtäisivät, että haudassa lepää sotilas. Kuolinilmoituksessa luki lyhyesti *Pro patria semper*,

Näin rennon tunnelman vallitessa Susitaival esikuntineen ylitti valtakunnan rajan Värtsilän Ilomäessä 6. heinäkuuta 1941. Karjalan Armeijan suurhyökkäys on käynnistymässä. - SA-kuva.

Järjestötoiminnan johtaja Paavo Susitaival kuvattuna IKL:n alkuaikoina 1933. Hänen yllään on johtajan itsensä suunnittelema järjestöpuku: musta paita ja sininen solmio, pussihousut sekä saappaat. IKL:n järjestöpuku tuli nopeasti tunnetuksi kautta maan, kunnes seuraavana vuonna säädetty puserolaki kielsi sen julkisen käytön.

aina isänmaan puolesta. Tämäkin oli ollut vainajan toivomus.

Nuorena miehenä ehdin haastatella Paavo Susitaivalta ja kirjoitin hänen elämäkertansa väitöskirjan muodossa. Se julkaistiin Suomen Historiallisen Seuran tieteellisessä sarjassa 1998 ja on ollut

jo pitkään loppuunmyyty. Kun puolustusministerin pestini kesällä 2019 päättyi, vapautui kirjallisille harrastuksille aikaa. Niinpä tein elämäkerrasta uudistetun version, runsaasti kuvitetun kansanpainoksen, joka ilmestyi alkuvuonna Minervan kustantamana.

Jussi Niinistö

Filosofian tohtori
Kannuksen kaupunginjohtaja

Äänislinnan varuskunnan päällikkö virkatalonsa portailla. Kuvan otti Aarne Valle joulukuussa 1941.

"Aikuinen, etsitkö uutta harrastusta?"

Haapajärven-Reisjärven Reserviläiset yhteistyössä Haapajärven Eräpartion kanssa

Yhdistyksemme jäsenet osallistuivat Haapajärven Eräpartion kutsumina Haapajärven Tynnyrikoskelle avointen ovien päivään 25. lokakuuta 2020. Tapahtuman tavoitteena oli esitellä aikuisille elämysellisiä harrastusmahdollisuuksia partio- ja reserviläistoiminnan parissa.

Suomessa on hyvin monenlaisia yhdistyksiä, ja niitä kaikkia yhdistää vapaaehtoinen toimijuus. Alueellamme vapaaehtoiset mahdollistavat niin partio- kuin reserviläistoiminnan. Sekä partion vetäjät kuten myös yhdistyksemme aktiivit ovat huomanneet tahoillaan toiminnan hiipumisen trendin, eli ihmisiä on vaikea saada mukaan ja sitoutumaan.

Haapajärven Eräpartion lippukunnan puheenjohtaja Monica Paananen sekä laumanjohtaja, seurakunnan partioyöntekijä Minna Paananen tuovat huolensa esiin aikuisten johtajien vähyydestä partio toiminnassa. -Tänä syksynä ei ole voitu ottaa uusia lapsia partio toimintaan mukaan, sillä aikuisia johtajia ei ole riittävästi. Varsinkin viikoittaiseen toimintaan on vaikea saada aikuisia mukaan, he kertovat.

Monica ja Minna kertovat harrastuksen aloittamisen aikuisiällä olevan helppoa, eikä aikaisempi partiotautta ole välttämätön. Koulutukseenkin pääsee halutes-

Yhdistyksemme jäsenet sekä evl. evp. Esko Hirviniemi kertoivat reserviläistoiminnasta.

saan. -Lippukunnissa jäsenet ja kaantuvat ikäryhmittäin pienempiin ryhmiin, joilla kaikilla on ikään sopivaa kasvatukselliseen partio-ohjelmaan perustuvaa toimintaa. Nuorempien partiolaisten ryhmät kokoontuvat usein kerran viikossa leikkimään, askartelemaan, nikkaroimaan ja oppimaan uusia taitoja. Vanhempien partiolaisten harrastus taas sisältää kivan tekemisen lisäksi erilaisia vastuutehtäviä ja projekteja. Kokoon-tumistilat ovat toimivat, ja ne sijaitsevat Haapajärven seurakuntatalolla.

Naisilla on kuitenkin toiveikas mieliala toiminnan jatkumisen ja kehittämisen suhteen. -Koronaviruspandemia on lisännyt ihmisten retkeilyä ja kiinnostusta luontoa kohtaan, ja partion valtakunnallisena tavoitteena on ollut houkutella aikuisia mukaan, joten uskomme tilanteemme vielä kohentuvan. Olemme olleet pitkään toiminnassa mukana, ja aivan välillä on vilkkaampaa toiminta-aikaa ja välillä taas hiljaisempaa, Minna ja Monica kertovat.

Reserviläisillä eikä partiolaisilla ole ollut tapana jäädä laakereille lepäämään, vaan aina on noustu notkon pohjalta kohti uutta aktiivisempaa aikaa. Monica Paananen ja Minna Paananen kanssa keskustellessa nousi esille meitä molempiin organisaatioihin kuuvien henkilöiden yhtäläisyyksiä: porukassa on voimaa, vastuuta on tärkeä jakaa, jotta kukaan ei kuormitu liikaa ja harrastus pysy mielekkäänä, jäsenet ovat ulkona viihtyviä, yhteistyötä tehdään eri tahojen kanssa, toiminnassa on mahdollisuus kehittyä niin yksilö- kuin yhteisötasolla ja molemmat harrastukset tarjoavat huikeita elämyksiä. Tervetuloa mukaan toiminnalliseen harrastukseen partiossa ja reserviläisyhdistyksessä!

Teksti ja kuvat:
Anna Jussila

Monica Paananen ja Minna Paananen Haapajärven Eräpartiosta toivottavat uudet vetäjät tervetulleiksi mukaan partio toimintaan.

Siellä, missä on partiolaisia, siellä paistetaan aina lettuja.

Tynnyrikosken maja Haapajärven palvelee paikallisten reserviläisten ja partiolaisten harrastus- ja koontumistarpeita.

Perinnetyötä aidoimmillaan – reserviläisiä kunniavartiossa 23.-24.12.2020

Ylivieskan sankarihautausmaalla ensimmäisen vuoron miehityksenä majuri (res.) Janne Suominen ja ylikersantti (res.) Jari Visuri. Taustalla vielä hieman keskeneräinen kaupungin uusi kirkko. Kuva: Jouko Liikanen

Kokkolan Reserviupseerit ry kävi perinteitä noudattaen 23.12.2020 laskemassa Kokkolaan haudattujen Mannerheim-ristin ritarien haudoille sinivalkoisin nauhoihin varustetut havuseppeleet. Kunniakäynnit suoritettiin ritarien eversti Martti Ahon, kapteeni Carl-Birger Kvikantin ja kapteeni Paavo Kahlan haudoille. Kunniavartiossa majuri (res.) Jari Myllymäki ja luutnantti (res.) Timo Järvelä, majuri (res.) Terho Tattari toimi seppeleen laskijana. Kuva: Eero Muhonen

Marian hautausmaan sankaripatsaalla Rauno Hauta-aho, Kim Biskop, Kai Virkkala ja Mika Mikkola. Kuva: Eero Muhonen

Kaarlelan sankarihautoilla olivat kunniavartiossa omalla vuorollaan Tuomas Syrjälä ja Pekka Taskinen. Kuva: Eero Muhonen

RUL Plus korvaa ampumaturvan

RUL Plus -jäsenryhmän jäsenyys antaa osallistumisoikeuden Suomen Reserviupseeriliiton, Reserviläisurheiluliiton ja Reserviläisliiton niihin liittotason kilpailu- ja muihin tapahtumiin, joissa ammunta on keskeisessä roolissa. Jäsenyys sisältää tapaturma- ja vastuuvakuutuksen. Vakuutuksen tarkoituksena on turvata ammuntaa harrastava jäsen tapaturman ja vastuuriskien osalta. RUL Plus korvaa vakuutusten osalta aikaisemman Reserviläisten ampumaturvan. RUL Plus on siis uusi jäsenryhmä, johon henkilö voi liittyä maksamalla normaalin RUL:n jäsenmaksun maksamisen yhteydessä lisäksi 25 euroa. Mikäli et maksanut RUL Plus -jäsenryhmän maksua jäsenmaksun yhteydessä voit liittyä ryhmän jäseneksi maksamalla 25 euroa liiton jäsenmaksutilille käyttä-

mällä jäsenmaksulomakkeessasi olevaa viitenumeroa. Jäsenmaksulaskut löytyvät pdf-tiedostoina omista tiedoistasi eAsiointipalvelusta. Mikäli harrastat ampumatoimintaa reserviläisamuntojen lisäksi myös Suomen Ampumaurheiluliiton kilpailuissa, niin silloin voit hankkia itsellesi vakuutusturvan lunastamalla SAL:n lisenssin. Se kattaa tänä vuonna myös kaikki Reserviläisurheiluliiton ja sen jäsenjärjestöjen ampumalajit. RUL Plus -jäsenryhmän jäsenille on 4.3. lähetetty mobiilikortti. Kaikki ryhmän jäsenet, joilla on liiton jäsenrekisterissä matkapuhelinnumero, ovat saaneet latauslinkin sähköiseen MagMa Lompakkoon. Lisätietoja ja ohjeet MagMa lompakon lataamisesta löydät liiton nettisivuilta. Ryhmän jäsenet saavat vielä myöhemmin keväällä muo-

Kuva: Jouko Liikanen

visen RUL Plus -kortin. Liittyminen RUL Plus -jäsenryhmään on vapaaehtoisuutta, mutta sitä suositellaan erityisesti aktiivisesti ampumista harrastaville jäsenille. Lisätietoja RUL

Plus -jäsenyydestä sekä mm. sen sisältämistä vakuutuksista löydät liiton sivuilta: <https://www.rul.fi/>

Plus -jäsenyydestä sekä mm. sen sisältämistä vakuutuksista löydät liiton sivuilta: <https://www.rul.fi/>

Sotainvalidien Veljesliiton Keski-Pohjanmaan piirin vuosikokous

Sotainvalidien Veljesliiton
Keski-Pohjanmaan piiri

Sotainvalidien Veljesliiton Keski-Pohjanmaan piirin vuosikokous pidettiin Kintinkannuksessa 5.3.2021. Pandemian vuoksi kokoukseen kutsuttiin henkilökohdaisesti, jotta saatiin pidettyä henkilömäärä rajattuna määräysten mukaan. Kokoukseen osastoista osallistui kaksi edustajaa, 6 sotainvalidi jäseneltä oli valtakirjat ja yhteensä osallistujia 15 hlö, joista kaksi oli sotainvalidia. Kokouksen aluksi piirin puheenjohtaja Esko Hirviniemi piti tervetulosanat. Kannuksen kappalainen, veljespappimme Kai Juvila piti hartauden, jossa muistettiin poisnuikkuneita. Musiikista vastasi kanttori Johanna Koivumaa. Kokousväelle toi tervehdyksen Juha Laikari Veljesliitosta. Varsinaisessa kokouksessa käsiteltiin piirin sääntöjen 5§:ssä mainitut asiat. Erovuorossa olleet hallituksen jäsenet jatkavat hallituksessa sekä piirin puheenjohtaja Esko Hirviniemi tehtävässään.

Istumassa sotainvalidit; Elsa Mäkelä sekä pöydän toisella puolella Pentti Pajukoski. Takana vas. kultainen ansiomerkki seuraaville: Kai Juvila, Johanna Koivumaa, Jussi Niinistö, Risto Pouttu sekä Matti Uusi-Rauva. Erkki Huuki ei päässyt paikalle vastaanottamaan huomionosoitusta. Takana oik. Veljesliiton edustaja Juha Laikari sekä piirin pj. Esko Hirviniemi.

Piirin vuosikokouksen jälkeen pidettiin Perinneyhdistyksen vuosikokous. Piirissämme on sotainvalideja 24 henkilöä, puoliso- ja leskijäseniä 158 sekä tukijäseniä 115.

Kokouksessa toteutuivat turvavälit, henkilörajaukset sekä turvamaskit, hygieniat. Huomionosoituksia jaettiin sekä kuvan otto hetkellä otettiin maskit pois, muutamaksi minuutiksi.

Teksti ja kuva:
Maija Paasila
toiminnanjohtaja

Sotainvalidien Veljesliiton
Keski-Pohjanmaan piiri

RESERVILÄISTEN SM-PILKIT 10.4.2021 PYHÄJÄRVI

Kilpailukeskus: Hotellinranta, opastus Ollintie 19, 86800 Pyhäsalmi

Kilpailukala: kaikki lain sallimat, ei taimen. Syöttäminen kielletty.

Sarjat: miehet, miehet 55, miehet 65, naiset, joukkuekisa

Joukkuekisa: 3 hengen joukkueet, sekajoukkueet sallittu.

Naisten – ja veteraanisarjoissa potkurin ja akkukairan käyttö sallittu.

Ilmoittautuminen: 4.4.2021 mennessä sähköpostiin:
respilkki2021@gmail.com

Osallistumismaksu: 20€/henkilö, joukkuemaksu 30€,
jälki-ilmoittautuminen +10€

Maksu: 6.4.2021 mennessä tilille:

FI90 4600 1820 0211 56, kuitti mukaan kisaan

Tiedustelut: Jyrki Paavola, puh: 044 235 4238

Majoitusta tarvitsevat:

Hotelli Pyhäsalmi, puh: 08 478 8200

Kisa: Kisa-aika klo 10.00-14.00,
siirtymät 45 min + 60 min

08.00 Kanslia auki

09.00 Kisapuhe

09.15 Siirtymä

10.00 Kisa alkaa.

14.00 Kisa päättyy ja siirtymä alkaa.

15.00 Siirtymä päättyy,
kaikkien oltava rannalla.

16.00 Palkintojen jako.

Paikalla kioskia ja kalastustarvikemyynti,
(pilkit, vavat, siimat, syötit)

Kaikkien osallistujien kesken arvotaan
Makitan akkukairapaketti (arvo 329 €)

Rintamalla 5/II 1940

Hei vaan!

Pistän taas jonkun sanan menemään sinne, kun kuulin että jos pitemmän aikaa pojat ovat kirjoittamatta, nousee siellä siviilissä kaikenmoisia huhuja, että se ja se on nyt kateissa j.n.e. Eipä tänne taaskaan mitään erikoisempaa kuulu muuta kun joitain satoja iivanoita nukkuu tuolla hangella, sitten jälkeinpäin kun sinne viimeksi kirjoitin. Täällä ryssät nimittäin yrittivät hyökätä viinan voimalla, selvinpäin eivät tietysti saaneet äijää mihinkään. He vetivät ahkiolla perässään viinaa ja lisäksi oli joka ukon taskussa pullo. Votka pantin suihin eikä turpiin. Olikin pojille hyvään tarpeeseen kun joutuvat pakkasessa värjöttämään. Muuten olemme jaksaneet hyvin kaikinpuolin. Topi kävi illalla minua tapamassa ja keitin vieraalle oikein akkavaen kahvit, tarjosin kerman kanssa. Täällä aina joskus käy lottien auto, josta saa ostaa säilykekermaa y.m. mukavaa. Ei se ryssä mitään muulla tavalla saa aikaan muuta kun niillä lentokoneilla siellä rintaman takana. Toivottavasti saamme pian lisää hävittäjäkoneita, joilla voimme senkin vaaran ehkäistä. Eiköhän Sinunkin olisi paras siirtää joukkosi johonkin harvemmin asuttuun

Pyhäjärvisen alikersantti Väinö Hyvösen kirje 5.2.1940 ja kuulumiset siskolleen ja langolleen Ylivieskaan. Kuva: Pekka Hyvönen/Jouko Liikanen

seutuun, kun ei ole kerran välttämätöntä olla tiheään asutussa seudussa. Eihän ole ihme että ryssä käy sieläkin. Topi on odottanut ko-

toa ja samoin sieltä pakettia, mutta ei eilen vielä ole saanut, joskus käy niinkin että hukkuu matkalla. Minullekin ovat Puolangalta

tytöt lähettäneet paketin jo ennen joulua, mutta ei tullut perille. Oletteko saaneet sen toisen rahalahetyksen jonka täältä lähetin.

Täällä on monta Yivieskan poikaa, sanovat tuntevansa Sinut ja käskivät lähettää terveisiä. Ehkä lopetan nyt.

Terv. Väinö.
Ei tahdo polven päällä tulla kunnollista, mutta koita ottaa selvää.

Haapajärven-Reisjärven Reserviläiset ry:n

KEVÄTKOKOUS lauantaina 17.4.2021

Kumisevan Kaiku osk:n tiloissa

(Katajaperäntie 2, 85800 Haapajärvi).

Johtokunta kokoontuu klo 12

yleinen kokous klo 12.30.

Kahvitarjoilu.

Tervetuloa!

Kalajoen Reserviläiset ry:n

KEVÄTKOKOUS 1.6.2021

paikka: Kahvila Cafu, Kalajoen Gulf-asema

alkaen klo 17.30.

Sääntömääräiset asiat.

Oman lipun hankinta sekä

mallin todentamis-/pääöstilaisuus.

60-vuotissyntymäpäiviin valmistautuminen

vuodelle 2022.

Jäsenistön palkitseminen.

Terveisin pj. Jari Kerola

Oikaisuja

- 1) Pohjanmaan Maanpuolustaja 4/2020 -lehden juttuun "Kalajoen reserviupseerit 60 vuotta", sivun 13 alin kuva oikealla: Suomen Reserviupseeriliitto palkitsi pronssisilla ansiomitaleilla yliv (res) Juha Vierimaan, vänr (res) Aleksi Nivalan ja hopeisella ansiomitallilla ylil (res) Jouni Vuolletin. Maanpuolustusmitali kultaisella soljella luovutettiin kapt (res) Oiva Utriaiselle. Suomen Reserviupseeriliitto myönsi hopeisen ansiomitallin myös yliluutnantti (res) Pasi Eskolalle, mutta hän oli estynyt saapumasta paikalle.
- 2) Pohjanmaan Maanpuolustaja 4/2020 -lehden juttuun "90. merikadettikurssilla katse tiukasti horisontissa": jutun viimeisestä lauseesta oli teksti jäänyt vajaaksi, ja kuuluu: Purjehduskauden alkaessa laivasto-opintosuunnan kadeteilla alkaa laivapalvelus sekä kuuden viikon mittainen koulutuspurjehdus.

Pohjanmaan Maanpuolustaja on

Keski-Pohjanmaan Maanpuolustajien piiri ry:n,
Autojoukkojen Keski-Pohjanmaan Kilta ry:n,
Österbottens Försvarsgille - Pohjanmaan Maanpuolustuskilta rf:n,
Vaasan Maanpuolustusnaiset ry:n sekä Keski-Pohjanmaan
Meripuolustajat ry:n yhdistysten tiedotus- ja jäsenlehti.

Talousasiat: Rauno Hauta-aho P. 040 581 7412

rauno.hauta-aho@sok.fi. **Paino:** Botnia-Print Oy, Kokkola

**POHJANMAAN
MAANPUOLUSTAJA**

Päätoimittaja: Jouko Liikanen P. 044 558 2603

paatoimittaja@kpmaanpuolustajat.fi

www.kpmaanpuolustajat.fi

Aineistopäivät:

Talvisodan päättyminen 13.3.

Marskin syntymäpäivä 4.6.

Haminan rauha 1809 19.9.

Itsenäisyyspäivä 6.12.

OSOITTEENMUUTOKSET

RES: (09) 4056 2040

toimisto@reservilaisliitto.fi

RUL: (09) 4056 2054

toimisto@rul.fi

Autojoukkojen Kilta:

Ari Olli 050 375 4257

ari.am.oll@gmail.com

Vaasan Maanpuolustusnaiset:

Raija Koivisto 040 5186639

mpn.vaasa@gmail.com

Österbottens Försvarsgille:

Arja Rantanen 050 524 4731

arjarantanen24@gmail.com

K-P Meripuolustajat:

Jari Kivioja 050-5311463